BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SIYASI HABER VE YORUM DERGISI SAYI: 243 4 ARALIK 1979 7.5 LIRA

İKTİDARLARIN DESTEĞİNDE TERÖR NASIL ÖRGÜTLENDİ

Eylem birliğine gölge düşürmek kime yarar?

Dünya Barış Konseyi'nin, NATO'nun B. Avrupa ülkelerine orta menzilli Pershing-2 ve "Cruise" Amerikan nükleer füzelerini yerleştirme planlarına karşı açtığı uluslararası mücadele kampanyasına koşut olarak, barış güçlerinin ülkemizde de sürdürdüğü kampanya, demokrasi güçlerinin ortak mücadelesinde eylem birliğini gerçekleştirme yolunda atılan önemli bir adımı simgeliyor. Bu eylem birliğinin en önemli yönünü ise, kampanyanın Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Barış Derneği tarafından ortaklaşa planlanıp yine her düzeyde ortaklaşa yürütülmesi oluşturuyor.

Şu günlerde de sürmekte olan kampanyanın, eylem birliği ilkeleriyle uyum içinde, karşılaşılan sorunları çözme başarısını göstererek geliştiğini, sevinç verici biçimde öğreniyoruz. Kampanyayı planlayıp yürüten tarafların haklarda ve sorumluluklarda eşitliği, kararların alınmasında ve hayata geçirilmesinde, oybirliği ilkelerine dayanan eylem birliği, kısa sürede çok sayıda sendikanın, demokratik kitle örgütünün, ilerici kuruluşların, yurtsever aydınların ve barıştan yana parlamenterlerin desteğini kazanmış bulunuyor.

"Ölüm Füzelerine Hayır" kampanyasının bu ölçüde yığınsallaşması, Türkiye barış güçlerinin, politik yumuşamadan askeri yumuşamaya geçiş ve silahsızlanma mücadelesine önemli bir katkısını simgelediği gibi, demokrasi güçlerinin anti-emperyalist bir platformda eylem birliği olanaklarının varlığını da somutluyor.

Ne var ki, barış güçlerinin bu ilkeli eylem birliği sürerken, bazı çevrelerin, eylem birliğinin özüne ve ilkelerine dışardan gölge düşürücü tutumları da gözden kaçmıyor.

Bunlardan biri Politika gazetesinin yayınlarıdır. Politika gazetesi, kampanyanın başından beri düzenlediği haberlerinde, kampanyanın tek başına Barış Derneği tarafından "düzenlendiği", buna karşılık TİP ve TSİP'in de, diğer birçok ilerici kuruluş gibi kampanyayı "desteklediği" izleminini vererek, gerçek durumu çarpıtmaya çalışmaktadır.

Politika gazetesinin kampanyayı duyurmak üzere düzenlediği haberlerdeki ifadeler şöyledir: "Barış Derneği ... Pershing-2 ve Cruise füzelerine karşı kampanya başlatıyor... kampanyaya TİP, TSİP gibi sosyalist partilerin yanı sıra birçok işçi sendikası, demokratik örgüt... (vb.).. katılıyor." (22 Kasım)"Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, işçi sendikaları ve demokratik örgütlerin aktif desteğini alan Barış Derneği tarafından başlatılan kampanya..." (24 Kasım) "Barış Derneği'nin düzenlediği mitinge TİP, TSİP, Türk-İş ve DİSK'e bağlı sendikalar da dahil olmak üzere 60 örgütün üyelerinden oluşan binlerce kişi katıldı" (25 Kasım), "Türkiye Barış Derneği'nce düzenlenen kampanya dün de ... sürdü" (28 kasım)

Bu ifadelerin, kampanyanın düzenlenip yürütülmesini, olduğundan bambaşka biçimde yansıttığı düpedüz ortadadır. Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin "Barış Derneği tarafından düzenlenen ya da başlatılan kampanyayı desteklemesi" ile, kampanyanın bu örgütler arasında eşit katılım ve sorumlulukla ortaklaşa planlanıp yürütülmesi arasında, herkes için açık olması gereken büyük bir farklılık vardır. Herkesin de açıkça bildiği gibi durum bunlardan ikincisidir; ve daha da önemlisi, eylem birliğinin bu farklı biçimlerinden ikincisi birincisine göre hiç kuşkusuz daha ileri bir adımı simgelemektedir. Demokrasi güçlerinin eylem birliğine içtenlikle inanan herkesin, bundan ezildik ya da utanç değil, herhalde sadece kıvanç duyması gerekir.

Oysa Politika gazetesinin yayınlarında yansıyan anlayış, eylem birliğinde ulaşılan yeni düzeyi kitlelere en açık ve en etkin biçimde duyurarak onların eylem birliğine olan güvenini daha da sağlamlaştırmaya yönelmek değil; tam tersine eylem birliğinin kapsamını titizlikle dar göstermeye ve anlaşılan böylece, eylem birliğinin başarılarına "en çok sahip olan" bir taraf yaratmaya çalışmaktır. Politika gazetesi bununla da kalmamıştır. Eylem birliğinin aldığı biçime dikkati çekmeme endişesi o kadar ağır basmıştır ki, kampanya haberlerinin gazetenin sayfalarındaki yerini bile asgari düzeyde tutmak için titizlik gösterilmiştir. Bunun, eylem birliğine kazandıracağı hiçbir şey olmadığı gibi, böylesi bir anlayışı benimseyenlere sağlayacağı herhangi bir kazanç da olmayacaktır. Böylesi tutumlar, olsa olsa, eylem birliğinden yana tutum aldıklarını açıklayanların içtenliğini ve kararlılığını yeniden düşünmeyi gerektirecektir.

CHP yöneticileri sarı sendikalarla işbirliğine son vermelidir

5 Eylül 1979'da açılan Sakarya Geyve ilçesi Tekel Tütün İşlemeevi, açıldığı günden beri türlü türlü oyunların işçiler üzerinde oynandığı bir işyeri halinde. Daha işyeri açılmadan 5 gün önce, sarı Tek Gıda-İş yöneticileri ile CHP İlçe Başkanı Cemal Duygu, alınacak işçilerin doğrudan doğruya Tek-Gıda-İş'e üye kaydedilmesi için anlaşma yaptılar. İşçilere de bu sarı sendikaya üye olmadıkları takdirde işten atılacakları yollu tehditler savurdular. Ne var ki, işyerindeki bazı işçiler bu durumu DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'na bildirerek, işyerinde DİSK sendikasını örgütlemeye giriştiler. Üç kadın işçi kısa bir süre içinde 93 işçinin 87'sini Gıda-İş'e üye yaptı. Bu gelişmeden sonra da yetki için Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvuruldu.

Bu beklenmedik sonuç, sarı sendikacıları ve CHP İlçe Başkanı Cemal Duygu'yu çileden çıkarmaya yetti. İşçilerin evleri tek tek dolaşılarak ailelerine baskı yapıldı. İşçilerin çoğunluğunun kadın olması da, bu baskıların işçilerin yeniden Tek Gıda-İş'e üye olmalarıyla sonuçlanmasını sağladı. Ancak hâlâ Tekel Tütün İşlemeevi'nde yetkinin hangi sendikada olduğu kesinleşmiş değil. Buna karşın, işveren aidatları işçilerden kesip Tek Gıda-İş Sendikası'na yatırıyor. Bölge Çalışma Müdürlüğü ise yetki sorununu sürüncemeye bırakmış durumda. Tekel Tütün İşlemeevi işçileri, bu baskıların durdurulmasını ve sorunların bir an önce açığa çıkartılmasını istiyorlar.

Sakarya'da faşist terör yeni hedefler arıyor

AP'nin hükümeti kurmasıyla birlikte artan faşist saldırılar, Sakarya'da da TSİP İl Örgütü'nü hedef aldı. Faşist terör şebekelerinin Sakarya'da son günlerde yoğunlaştırdıkları saldırıların son durağı olan TSİP İl Örgütü'nün saldırıya uğraması üzerine, çeşitli kuruluşlar ortak bir açıklama yaptılar.

TİP Sakarya İl Başkanlığı, TSİP Sakarya İl Başkanlığı, Gıda-İş Sendikası, TÜM-DER Sakarya Şubesi, Genç Öncü Sakarya Şubesi, Sakarya, Geyve, Düzce, Sapanca'lı İlerici Gençler, TÖB-DER Sakarya-Kocaeli Bolu Koordinasyonu, TÖB-DER Sakarya Şubesi, SGB Sakarya Şubesi ve İLD Sakarya Şubesi tarafından yapılan açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

"Geçtiğimiz günlerde bir yurtsever arkadaşımız katledildi. Değişik şekillerde yine saldırılar sürerken hızını alamayan faşist cinayet odakları en son olarak Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ne saldırdılar.

"Henüz saldırıların failleri tesbit edilememiştir. Ancak bir sosyalist partiye kimin saldırabileceği açık açık ortadadır.

"Emperyalizme bağımlı ekonomi darboğazlara saplandıkça, çözümsüzlükten bunalan kodaman parababaları çareyi emekçi halkımızın yürüttüğü bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini baskı ve terörle boğmak istiyorlar, amaçlarına erişebilmeleri için de uygun şartlar oluşmuştur. Çünkü AP faşist işbirlikçisi ve demokrasi düşmanı bir partidir. AP'nin en büyük yardımcısı dün olduğu gibi bugün de faşist MHP'dir. Busaldırıların amacı bellidir. Geniş halk yığınlarını sindirmek ve ülkemizi karanlığa sürüklemektir.

"Ancak bu baskı ve saldırılar bizleri demokrasi mücadelemizden alıkoyamayacaktır. Biz bu tür saldırıları nefretle kınıyor, faşist saldırı ve cinayetlerin önüne geçmenin güç ve eylem birliği ile olacağına inanıyor ve tüm demokrasi güçlerini faşist tırmanışa dur demek için güç ve eylem birliğine çağırıyoruz."

Ereğli'de ilerici kuruluşlar faşist baskı ve saldırıları kınadı

Faşist çetelerin Ereğli'de düzenledikleri saldırılar Tekke ve Yenimahalle semtlerinde ilericileri tehdit ederken, 20-25 Kadar silahlı faşist 20 Kasım günü Endüstri Meslek Lisesi'ni hedef gözetmeksizin taradılar. Bu arada saldırgan faşistlere arka çıkan Emniyet amiri vekili, asıl suçlular ortada dolaşırken, Ticaret Lisesi Müdürünü gözaltına almayı marifet sayıyor. Ereğli'de faşistlerin çeşitli dayanaklarına da güvenerek düzenledikleri sistemli saldırılar üzerine çeşitli kuruluşların Ereğli örgütleri ortak bir açıklama yaptılar. TÖB-DER, TÜTED, TÜM-DER, Emek Yapı-İş, Keramik-İş, Genel-İş, Emek Tarım-İş, Genç Öncü, İlerici Gençler, SGB, CHP Gençlik Kolları tarafından yapılan açıklamada şunlar dendi:

"İlçemiz Ereğli'de Tekke ve Yeni Mahalle'de ilerici halka karşı sürdürülen faşist baskı ve silahlı saldırılar, son günlerde TÖB-DER üyesi öğretmenlere, öğrencilere, fabrika işçilerine kadar uzanmıştır.

"Faşist odaklar, cinayet şebekeleri belgeleriyle beraber hergün su yüzüne çıkarken ve bu örgütler cinayet ve saldırılarına devam ederken halkın 'can güvenliğini korumak için' ilan edildiği söylenen sıkıyönetim, faşist cinayet örgütlerini kapatmazken, TÖB-DER Genel Merkez yöneticilerini ve şube başkanlarını tutuklayarak, TÜS-DER, POL-DER, İKD, İGD gibi ilerici örgütleri kapatarak antidemokratik baskılarına hergün bir yenisini daha ekliyor.

"Ekonomik, demokratik kazanım ve mevzilerimizden vazgeçmeyecek, geri çekilmeyeceğiz. Antidemokratik baskıları şiddetle protesto eder, baskı ve saldırılardan yılmayacağımızı, bunlara boyun eğmeyeceğimizi duyururuz."

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Sti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel: 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles - BELÇİKA, Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka Kapak siyah beyaz 18.000.TL., İç sayfalar sütun santimi 80 TL., Yayın İlanları % 50 indirimlidir ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri

● Abone koşulları: Yıllık 300.- TL, altı aylık 150.- TL. ● Avrupa: Yıllık 60 DM, altı aylık 30 DM, ● Amerika: Yıllık 2000.-TL, altı aylık 1000.- TL. ● Avustralya-Japonya: Yıllık 2500 TL., altı aylık 1250 TL.

● Ödeme adresi: TÜRKİYE: YÜRÜYÜŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657-75 BRUXELLES-BELÇİKA

KOŞULLAR VE OLANAKLAR

ZEKİ KILIÇ

Demokratik hak ve özgürlükler için en geniş güçleri harekete geçirmenin koşulları ve olanakları, bugün her zaman olduğundan çok daha fazla ortaya çıkmış durumdadır.

CHP üyesi parlamenterlerin bir bölümünün ve Türk-İş üyesi sendikaların da demokratik hak ve özgürlüklere yöneltilen tehditler karşısındaki duyarlılıkları ve kazanılmış mevzileri koruma yönünde kamuoyuna yaptıkları duyurular, bunun en açık kanıtıdır. Yalnız bu durum bile, ülkemizde çok önemli ve ciddi bir antifaşist tabanın var olduğunu göstermektedir.

Demokrasi mücadelesi , sosyalizm için mücadeleyi uzaklaştırmaz; tam tersine işçi sınıfının demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinde önderliği, daha ileri hedefler için mücadelelerin koşullarını ve temellerini hazırlar. Bu nedenle de, kısa vadeli demokratik hedefler için mücadelenin asla küçümsenmemesi gerekir. Bu kısa vadeli hedefler, daha ileri hedeflere yönelişin olanaklarını sağlayabilir. Bu açıdan da, gerek DİSK'e bağlı sendikaların kendi aralarında; gerekse DİSK'e bağlı sendikalarla Türk-İş ya da bağımsız bazı sendikalar arasında belirli somut hedeflerde oluşturulan eylem platformları, çok önemli ve korunarak geliştirilmesi gereken adımlar olarak ele alınmalıdır.

Eylem birliğinin oluşturulması ve bunu sürekli kılacak platformların kalıcı ve gerekli mekanızmalara kavuşturulması yolunda atılacak her adımın, bu gerekliliğin kitlelerin bilincinde yansımasını sağlayacağını unutmamak gerekir. Bu yüzden, hangi alanda olursa olsun, mümkün olan herkesi eyleme katabilmek için yoğun ve ısrarlı bir çabaya girmek kaçınılmaz bir görevdir. Bu görev, hedeflerin somutlaştırılmasından, bu hedeflere gidecek yolun tanımına ve uygulanacak yöntemlerin belirlenmesine kadar olan süreçte ancak çok yüksek bir duyarlılık ve titizlikle ele alınırsa, başarıya gidecek kapıları hızla açabilir. Bunu şöyle de somutlaştırmak mümkündür: Eylem biçimini ve hedefini belirlerken, söz konusu alandaki "en kararlı azınlığı" harekete geçirmek mi esas alınacaktır; yoksa, mümkün olan herkesin katılabileceği biçimler ve buna uygun yöntemler mi seçilecektir? Eylemin birliğini oluşturma girişimlerinizde gözönüne alınması gereken en belirleyici nokta, eyleme katılması gereken herkesin yer alımasına olanak verecek bir anlayışta birleşmenin sağlanmasıdır. Bu anlayış, aynı zamanda herşeyi "kararlı bir azınlığa" bağlayan, her sorunun çözümünde "ya hep ya hiç" mantığıyla hareket eden maocu-goşist akımlarla da mücadeleyi içermektedir. Açıktır ki, özellikle sendikaların, bu akımlar karşısında çok açık bir tutum takınmaları, bu tür maceracılıklara karşı kapıları kapatmaları ve yine bunları korkusuzca teşhir ederek, soyutlamalarını sağlayacak önlemleri almaları gerekmektedir. Bunun da yolu, sendikaların yalnızca tepede ve güçbirliği platformları oluşturmakla yetinmemelerinden, bunun yanında daha alt platformlar ve özellikle işyerleri eylem platformları oluşturma girişimlerine tezelden başlamalarından geçmektedir. Bu, sendikaların örgütsel ve tüzüksel işleyişlerini terketmeleri, bu işleyişin dışında yeni biçimler aramaları anlanuna asla gelmez. Çünkü, bugünkü yasal düzenleme, bu çerçevedeki sendikal örgütlenme biçimi olan tüzüksel düzenlemeler ve buna göre oluşmuş olan sendikal birimler, bu anlamdaki mücadele için gereksinimleri karşılamaya yeterlidir.

Öte yandan, genel olarak tüm kitle örgütleri, özel olarak da sendikaların, belirli zaaflar taşıdıkları ve işlevlerinin bir bölümünü kaybetmiş oldukları bir gerçektir. Ama bu olguyu abartmamak gerekir. Bu olgunun varlığı kitle örgütlerinin özgün işlevlerinin önemini ortadan kaldırmak şöyle dursun; demokratik kitle örgütlerinin ve sendikaların, işlevlerini hızla yerine getirebilecek olanaklara kavuşturulması için yoğun bir çabaya girmeyi de zorunlu kılmaktadır. Bu da, ancak, örgüt birimlerini her alanda etkinleştirmekten, bu birimlerin oluşturacağı platformların kararlarını temel ve esas almaktan geçer. Bu kavrayış, hem maceracılığın önünü almak için, hem de tüm örgütlerin etkinleşmesi ve güçlenmesi için şarttır.

Sendikaların, tekellere karşı oluşturdukları eylem platformları ve bunların yönlendirdiği eylemler, salt ekonomik hakların korunup geliştirilmesi ile sınırlı değildir. Eylemlerin ve hedeflerin yükselmesi ve giderek politik hedeflere de yönelmesi için nesnel koşullar vardır. Ayrıca gerek tek tek tekelci patronların, gerekse onların örgütlerinin politik hedefleri içeren talepleri ön plana çıkartan tutumları sendikal mücadelenin de kısa sürede politik hedeflere yönelmesi gerekliliğini gündeme sokmaktadır. Bu nedenle de. işçi sınıfı hareketinin ideolojik ve politik düzeydeki eksikliklerini gidererek, önder konumuna gelebilmesine. kitle eylemlerindeki yükselme olasılıklarını değerlendirmek ve demokratik hak ve taleplerin devrimci bir mücadele ile sürdürülmesine öncülük edebilmek için, işçi sınıfının politik örgütünün güçlendirilmesine temel önemi vermek kaçınılmaz bir görevdir. Hemen belirtelim ki, işçi sınıfımız, sadece sendikal alanda değil, siyasal alanda da nicel ve nitel olarak hızla güçlenebileceği koşullara ve olanaklara sahiptir. Sorun, bu olumlulukları görebilmek ve sorunun tesbitinde, işçi sınıfı hareketinin bütününün çıkarlarını esas alınaktır.

Mücadelede aktif yer alanların dışında çok geniş bir antifaşist kitlenin var olduğu yadsınamayacağına göre, kitle örgütlerinin ve özellikle sendikaların etkinleşmesinin öneminin vurgulanması son derece doğrudur. Yine, güç ve eylem birliği platformlarını etkinleştirme, kalıcılığını sağlama doğrultusunda çabaların yoğunlaştırılması da hepimizin

Ancak işçi sınıfının önderliği, yalnızca sendikal örgütler aracılığıyla elbette sınırlandırılamaz. Aynı zamanda ve esas olarak, politik ve ideolojik alandaki önderliğin, yani işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinin güçlendirilmesi gerekir. Bu nedenle de, demokratik güçlerin eylem birliği ile görevleri dondurup, "topu taca atan"bir anlayışa girmek, işçi sınıfının bilimsel sosyalist politik hareketini güçlendirme temel görevini atlamak bunu yapanları deve kuşu örneği başlarını kuma gömmekten öteye götürmeyecektir. Bu doğrultuda, Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu'nun, partinin kitlelere önderlik konumunu güçlendirebilmesi için ideolojik, politik ve örgütsel planda var olabilecek eksiklikleri tamamlamak ve önde duran görevlerin gerektirdiği önlemleri alabilmek için, partinin bütününü seferber ederek sorunları tartışmaya açan kararı, bu çerçevedeki bilimsel sosyalist sorumluluğunun gereğini yerine getirme çabası ve tutarlılığı; umulur ki, bilimsel sosyalist platformda yer alan herkese bir örnek olmalıdır.

Eylem birliği yolunda atılan olumlu adımların kalıcı hale getirilmesinde ve yeni adımlarla geliştirilmesinde işlevi olabilecekler, eylem birliği platformundan, eziklik ve kompleks duyarak kaçmamalıdırlar. Eylem birliği konusunda mangalda kül bırakmayanların içtenliği, bugün için yaşamsal olan adımları atıp atmayacaklarına göre belli olacaktır.

Kayseri'de içsavaş planı uygulanıyor

Kayseri'de geçen hafta meydana gelen olayların bu düzeye sıçraması kuşkusuz çok kimse için sürpriz olmadı. Devletin Kayseri'deki en yüksek görevlisi, göreve başladığında beri açıkça faşistleri koruyan ve kollayan bir tutum içindeydi. Vali'nin ve bazı güvenlik görevlilerinin bu tutumları faşistlere uzun süreden beri uygulamak istedikleri bir planın uygulama alanına konması için cesaret veriyordu. Faşistler, nihayet "ülkücü" olarak tanınan bir saatçinin geçen Çarşamba günü kuşkulu biçimde dükkanında öldürülmesi üzerine saldırıya geçtiler. İlerici yurttaşların devam ettiği Fevziçakmak mahallesindeki Çalışanlar Kahvehanesi bir otomobille olay yerine gelen saldırgan faşistler tarafından tarandı. Kahvehanede olay anında beş kişinin öldüğü bildirildi. Olayın ertesi günü ise bu olayda ölenlerin sayısı yükseldi. Bu arada TÖB-DER üyesi Atatürk Lisesi eski müdürünün evi faşistlerce tarandı. Saldırı sonunda eski Müdür Halis Aydın'ın yedi yaşındaki çocuğu öldü. Aynı gün olayı protesto için yürüyüş yapan 200 kişiye polis tarafından ateş açıldı ve bir kişi öldü. Olayların önlenmesi için kendisine gelenlere "benden vatanseverlerle bölücüleri bir tutmamı beklemeyin" diyen Kayseri Valisi, ikinci gün gece sokağa çıkma yasağı ilan etmek zorunda kaldı. Ancak, faşistlerin uzun süreden beri planladıkları oyuna yardımcı olduğunu gizleyemedi.

YÜRÜYÜŞ'ün 22 Ekim 1979 tarihli 237. sayısında Kayseri'de 14 Ekim'den sonra artan faşist saldırılara dikkat çekilmiş ve faşistlerin Kayseri'yi Yozgat gibi bir saldırı üssü haline getirmek istedikleri vurgulanmıştı. YÜRÜYÜŞ'ün adı geçen yazısında şöyle deniyordu: "Yozgat'ta faşist bir üs yaratmayı başara-

Yozgattan Kayseriye faşist haçlı seferi

• Seçimlerin hemen ertesinde Kayseri'de faşist terörün tırmanması, başta Yozgat olmak üzere seçim yapılan illerden MHP'lilerin taşınmasıyla gerçekleşti.

bilen MHP, uzun süredir bu kenti Kayseri'ye de sıçramanın bir tahtası olarak kullanma planları içindeydi. Bu amaçla Yozgat'ta yerleştirilmiş ve yerleşik MHP'li kadrolar sistemli olarak Kayseri'ye aktarılıyordu. Seçim kampanyası bu işgal planına bir ara verilmesine yol açmıştı. Seçim sonuçları, özellikle Yozgat'ta MHP'ye cesaret verecek biçimde alındıktan sonra, terör çetelerinin Kayseri'ye salınması için hiç de beklemeye gerek görülmedi.

GİZLİ İKTİDAR ODAĞI İŞBAŞINDA

Yukarıdaki küpür Abdi İpekçi'nin öldürülmesinden sonra çıkan 6 Şubat 1979 tarihli *Yürüyüş*'ten bu yazımıza başlık olarak alındı. Abdi İpekçi'nin katili gizli iktidar odağıydı...

Gizli iktidar odağı, yüzlerce, binlerce ilericinin, demokratın, sosyalistin cinayet suçlusu olarak o günden beri işbaşında. Ülkemizi kanlı bir içsavaşa sürüklemeye çalışan, faşist bir diktatörlüğü eşikte bir tehlike olarak gündeme sokmaya çalışan gizli iktidar odağı bugün de işbaşında... Bu kez gene "büyük oynadı", Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'yı İstanbul Kartal-Maltepe Askeri Cezaevi'nden kaçırdı!...

Yürüyüş'ün sözkonusu sayısında yeralan yazıda şunlar deniyordu: *"Faşist suikastlar zincirinin son halkasının Abdi İpekçi'yi hedef alması, her şeyden önce Türkiye'de örtülü, faşist iktidar odağının ulaştığı çok yüksek boyutların bir göstergesi olmuştur. Bu cinayet, en başta Türkiye'deki bu gizli iktidar odağının gücünü kanıtlamayı, bu amaçla ülkede bir 'iktidar boşluğunun' varlığını kanıtlamayı amaçlamaktadır. Gizli iktidar odağı, bu cinayetle, sıkıyönetim ve benzeri uygulamaların da kendisi için bir durak olmadığını, bu tür uygulamaları kendi stratejisi için bir sınır olarak kabul etmediğini göstermeyi hedef almaktadır. Daha da önemlisi, asıl hedefine doğru adım atmasını sağlayacak tertipleri açıkça gündeme aldığını, buna doğru ilerlediğini ortaya koymaktadır..."*

Aynı politik değerlendirme, içinde bulunduğumuz günlere de ışık tutacak niteliktedir. Gerici-faşist güçlerin politik insiyatifi ellerine geçirmesi ve MHP destekli AP hükümetinin kurulmasıyla birlikte, faşist terör bugüne dek olduğundan çok daha üst düzeylere tırmanmaya başladı. Kayseri'deki kahve baskınında gerçekleştirilen katliamlar, faşist terörün sıradanlaştırılmaya çalıştığı katliamlara dönüşmeye başladı. Faşist hareket tüm ilerici, demokratik, sol, sosyalist güçleri tehdit ediyor. Tehditin kıvılcımı, hükümetin güvenoyu aldığı gün Meclis'te yakıldı. CHP'li antikomünist Meclis Başkanı Karakaş'ın desteğinde, cinayet zanlısı Sadi Somuncuoğlu ve MHP'li çetelerle Meclis adeta işgal edildi..

Bu haberin yayınlandığı gazetelerin bir gün sonraki nüshalarının başlığı, *"İpekçi'nin katili Ağca askeri cezaevinden kaçırıldı"* şeklindeydi... Oysa aynı katil, daha 20 gün önce Adli Tıp'ta bir başka silahlı firar eylemine kalkışmış, ancak başaramamıştı. Ağca kaçılması olanaksız olduğu söylenen Kartal-Maltepe Askeri Cezaevi'nden, askeri elbiseyle tahliye edildi! Bu olayın önünde şimdilik bir sır perdesi var. Perde daha ilk günden, Abdi İpekçi'nin öldürüldüğü günden örtüldü. İpekçi'nin katli fermanını veren kimdi, hangi güçtü? Emniyet yetkilileri Ağca'nın yakalanmasını açıklamakta neden tereddüt gösterdiler? Ağca, İpekçiyi öldürdüğünü önce kabul etmesine karşın, neden AP hükümetinin kurulmasından sonra reddetti? Ağca bir Türkeş hayranı olmasına, olayda kullandığı silah MHP binasına götürülmesine, cezaevinde faşist suçlularla birlikte kalmasına, savunma avukatı TİT adlı faşist örgütle ilişkisi olan MHP Adana Merkez İlçe Başkanı Adem Eroğlu'nun tavsiye ettiği MHP'li Turhan Özbay olmasına karşın, neden politik kimliğini gizleme çabası içine girdi? Ve gerçekten ustaca hazırlandığı belli olan ifadelerini nasıl vereceğini nereden öğrendi? Kimdir Mehmet Ali Ağca?...

Hiçbir kuşkuya yer vermeyecek bir biçimde açığa çıknuştır ki, Ağca gizli bir örgüt tarafından kaçırıldı. Neden kaçırıldı? Pek olasıdır ki, gizli faşist örgütlenmeye dek uzanan, MHP'yi içine alan önemli bilgilere sahipti; hatta bu gizli örgüt ağı içinde kilit bir noktada bulunuyordu.... Bu olayın ardındaki örgüt ağı o denli güçlüdür ki, aradan geçen süre içinde Ağca'nın değil hangi saatte, daha hangi gün kaçırıldığı bile belirlenemedi. Yani kaçış olayı büyük bir planın parçasıdır. Bugün Ağca'nın Türkiye'de bulunduğu bile çok kuşkuludur...

Gizli faşist iktidar odağı bugün gerici hükümetlerle, sıkıyönetimlerle kendini sınırlamak niyetinde değildir. Tam boy açık bir faşizm yönünde yapmıştır tercihini. Bu iktidar odağı yasal görünümlü hükümetlerin ellerini kollarını bağlamış, devlet içinde tepeden tırnağa dek örgütlenmiş, önemli kilit noktalarını tutmuştur. Bu iktidar odağı bir örgüdür: İçinde faşist parti vardır, gizli açık tüm faşist odaklar ve uluslararası emperyalist örgütler vardır. Bu gerçeği artık kabullenmek, değil ilerici olmanın "tarafsız" olmanın bile bir gereği haline gelmiştir. CHP'nin İçişleri Bakanı Güneş, *"Ağca, cezaevinden kaçmadı, kaçırıldı. Bu çok önemli bir örgütün, çok stratejik noktalarda adamlarının olmasıyla başarılacak bir iş"* diyor. CHP, hükümette olduğu sırada da bunu biliyordu. Ama MHP'yi ve diğer faşist örgütleri kapatmak cesaretinden uzak oldu, devlet içinde yuvalanan faşist hareketi temizlemeye yanaşmadı. İş işten geçmiş değildir. Sır perdesinin altındaki odağı açığa çıkartmak güç değildir. CHP, gerici-faşist güçlere, gizli faşist iktidar odağına ve emperyalizmin ülkemiz üzerindeki tertiplerine karşı, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerle birlik halinde demokrasiyi korumak için mücadele etmelidir.

Geçtiğimiz hafta Ankara Kırıkkale'de TİP ve CHP İlçe Başkanları, Belediye Başkanları ve bir dizi demokratik örgüt temsilcisi tarafından faşist tırmanışa karşı ortak mücadele konusunda yapılan açıklama, halkımızın bu istemi doğrultusundadır.

AYDIN ENGİN ve TAMER KAYAŞ SERBEST BIRAKILMALIDIR!

Bir süre önce birbiri ardına tutuklanan Politika gazetesi Genel Yayın Müdürü Aydın Engin'le Yazıişleri Müdürü Tamer Kayaş, geçtiğimiz Perşembe günü İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yargılandılar. TCK'nun 142. ve 159. maddeleri gerekçe gösterilerek yargıç önüne çıkarılan Engin ve Kayaş'ın 1-5 yıl hapsi istendi.

Aydın Engin ve Tamer Kayaş'ın tutukluluklarının sürmesi ve mahkumiyetlerinin istenmesi, antidemokratik, gerici yasa hükümlerini daha da ağır biçimde uygulama politikasının bir ifadesidir. Bu kararları yargısal kararlar olarak değil, ancak politik tasarruflar olarak görmek mümkündür. Bu nedenle YÜRÜYÜŞ, Politika gazetesi yöneticileri Engin ve Kayaş'ın ivedilikle serbest bırakılmasını talep eder.

Ağca: MHP'li olmadığının kanıtı ne?

gündemin başında

Kötülerin en kötüsü

Listeler kabarıyor. Kapatılan dernekler listesine bir yenisi eklendi. Bu kez de bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde "yolumuz işçi sınıfının politik hareketinin yoludur" diyerek kararlılıkla mücadele eden Genç Öncülerin örgütü, GENÇ-ÖNCÜ kapatıldı.

Yeni hükümetin anti-demokratik uygulamalarını bir cinayet dalgası izledi. Gizli faşist iktidar odağı, demokrasi güçlerine yönelik her uygulamadan yeni bir cesaret alarak, faşist katliamlara hız kattı.

Daha kısa bir süre önce ve gene dernekler kapatılır, ilerici yazarların kolları kelepçelenirken, faşist katliamlar birbirini izlerken, hükümetin "ılımlılığı"nı "kanıtlayacak" gerekçeler bulup buluşturan kimi ilerici yazarların kulakları çınlasın. Gazetecilerin tutuklanmalarına tepki göstermeleri istendiğinde "şimdi ben ne yazayım" diye kara kara düşünenlerin de.

Bugün demokratik hak ve özgürlüklere "buldozer" ile saldıracağını söyleyen Demirel'in geçmiş MC deneylerinden bazı dersler çıkarttığı muhakkaktır. Ama hiç kimsenin çıkıp da demokratik güçlerin geçmiş dönemlerdeki anti-demokratik baskı ve uygulamalardan sonuçlar çıkartmadığını, çıkartabilecek sonuçların var olmadığını söyleyemeyeceği de açıktır.

Çıkartılabilecek sonuçlardan birisi "kötünün iyisi" mantığına yakalanıp kalmanın "kötülerin en kötüsü" olduğudur.

Bir diğeri de *ortak* mevzilerin korunmasına, *ortak* mücadele silahlarının yeni mevzilere, yeni hedeflere yöneltilmesine ilişkindir. Kitle örgütleri, demokratik güçlerin *ortak* mevzileri, *ortak* silahlarıdır. Atılacak her adımda göz önünde tutulması gereken nokta budur. Bu noktanın gözden kaçırılması durumunda, kitle örgütlerinin, yeni hedeflere yönelmesi gereken bir silah olma özelliğini, yitirerek, yıpratılmış bir hedefe dönüşeceği yüzlerce kere belirtilmiştir.

Bu gerçeğe karşın, son olarak öğretmen hareketinde yaşananlar, kendilerine "devrimci öğretmen" adına yakıştıranların kendi girişimlerini kolaylıkla *ortak* mücadelenin önüne koyabildiklerini göstermiştir.

Öğretmen kesiminde uygulamaya konmaya çalışılan "boykot" girişimi bugün ortak mücadele *aracına* yönelen, bir tehdit olmanın ötesinde nitelenemez. Kitlesel mücadelede maocuların başka ortaklık kabul etmeyenler, bu eylem ile bir kez daha, kendileri için *mücadele araçlarının* da önemli olmadığını ortaya koymuşlardır. Suskunların, "kötünün iyisi" plağına takılı kalanların tam karşı ucunda, onlar için önemli olan yalnızca "eylem içinde gözükmek"tir. Ama hedefleri araçları, yöntemleri, sadece kendilerini tatmin etmeye yönelik bir "eylem"(!) içinde.

Demokrasi mücadelesinde atılacak adımlar varsa, bunlar ancak karşı uçlarda birleşen yanlışları saf dışı bırakarak gerçekleşebilecektir.

• neşet kocabıyıkoğlu

Genç Öncü'lerin mücadelesi sürecektir

İlerici-demokratik örgütlere yönelik baskıların sonuncusu, Genç Öncü Genel Merkezi'nin ve derneğe bağlı tüm şubelerin Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından geçtiğimiz Perşembe günü kapatılması oldu. İşçi, köylü, öğrenci gençliğin ekonomik, demokratik istemleri doğrultusunda yığınsal mücadeleye aktif önderlik eden ve gençlerin işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin mücadele yolunda örgütlü saf tutmasını savunan GENÇ ÖNCÜ'nün kapatılması, anti-faşist güçlerin eylem birliğinin ivedi önemini bir kere daha somutladı.

Genç Öncü'nün kapatılması üzerine bir bildiri yayınlayan TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın, sıkıyönetimin ötedenberi süregelen antidemokratik uygulama ve baskılarının, AP hükümetinin iş başına gelmesiyle hızlı bir tırmanışa geçtiğini belirterek şöyle dedi:

"Genç-Öncü'nün kapatılması bu antidemokratik baskıların son örneği oldu. Genç Öncü'nün merkezi kısa bir süre önce sıkıyönetim kuvvetlerince aranmış, kapatmak için gerekçe yapılabilecek bir 'suç unsuru' bulunamamıştı. Bu kez 'suç unsuru' bile aranmadan 'amacı dışına çıkmak' gibi sudan bir gerekçe ile kapatıldı.

"Yeni hükümetin antidemokratik baskı ve uygulamaları nereye kadar vardıracağının ilk örnekleri birbiri ardına verilmeye başlandı.

"Hergün birkaç yurttaşın canına kıyan cinayet şebekeleri faşist örgütler serbestçe çalışır, yeni katliamlar planlarken; ilerici demokratik örgütler birbiri ardına kapatılmaktadır. Kitaplar toplatılmakta, dergiler kapatılıp, gazeteciler tutuklanmaktadır.

"Sıkıyönetim komutanlıkları başlarını çevirip kendilerine bağlı mahkemelerde hüküm giyen ve yargılanmakta olan yüzlerce faşistin hangi ülkücü derneklere, milliyetçi partiye mensup olduklarına bakmalıdır. Mehmet Ali Ağca'nın nasıl ve kimler tarafından kaçırıldığını ortaya çıkartmalıdırlar.

"Bütün bunlara gözlerini kapatarak ilerici demokratik örgütleri kapatmak hangi yasayla, hangi 'demokratik hukuk devleti' ilkesi ile bağdaştırılmaktadır?"

Sargın demecinin sonunda şöyle dedi:

"Başbakan Demirel de iyi bilmelidir ki, baskı ile, terör ile sosyalistler ve demokratik güçler sindirilemez. Demirel bu yöntemleri daha önce de çok denedi. Ama işçi ve emekçi kitlelerin mücadelesini durduramadı. Yeni hükümetinin de çabaları boşa çıkartılacaktır. Bütün saldırılar püskürtülecek, demokratik toplumsal muhalefetin direnişi gelişecektir. Demokratik hak ve özgürlükler korunacak, daha ileri özgürlükler için mücadele sürdürülecektir."

Genç Öncü Genel Sekreteri Mesut Vural da, yasal dayanakları olmayan kapatma kararının, sıkıyönetim dışı bölgeleri de kapsar biçimde uygulandığına dikkati çekerek, Genç Öncü yönetcileri için bugüne kadar açılan tüm soruşturmaların sonuçsuz kaldığını belirtti. "Uygulamayı gerçekleştiren görevlilerin de belirttiği gibi bu uygulama Genç Öncü'nün yasal çalışmalarının yarattığı huzursuzluğun sonucudur"diyen Vural demecini şöyle tamamladı:

"Genç Öncü içinde örgütlenen gençler ve bu gençlerin, Genç Öncülerin önderliğindeki geniş gençlik yığınları inandıkları yolda; bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm yolunda, engelleri aşarak yürüyeceklerdir. Bu yürüyüşün engellenmesine yönelik hiç bir anti demokratik baskı isteğine ulaşamayacaktır.

"Genç Öncü, Genç Öncüler her koşulda görevleri başındadırlar."

Faşist teröre de "yasal" teröre de geçit yok!

Süleyman Demirel'in Başbakanlık görevini alması ile birlikte azgınlaşan faşist saldırılar geçtiğimiz hafta içinde büyük boyutlara ulaştı. Bu arada Türkiye İşçi Partisi üyeleri ve örgütleri de çeşitli saldırılara maruz kaldılar. 24 Kasım gecesi saat 23 sıralarında Türkiye İşçi Partisi üyesi Bayram Aslan Malatya'da faşistlerin saldırısına uğradı ve ağır yaralandı. Faşizme karşı Genç Öncü'ler dergisinin Malatya temsilcisi de olan Bayram Aslan Malatya SSK hastanesinde tedavi altına alındı.

Diğer yandan 23 Kasım günü TİP İstanbul Beyoğlu ilçe örgütü sıkıyönetimin kolluk kuvvetleri tarafından "bombali bir pankartın" sorumlularını aramak bahanesiyle basıldı ve ilçe binasında bulunan 16 Partili gözaltına alındı. Bu olay üzerine bir açıklama yapan TİP Başkanlık Kurulu üyesi Gündüz Mutluay şöyle dedi:

"Dün gece, Beyoğlu'na asılan bir "bombalı pankart"ın sorumlularını yakalama bahanesi ile Partimizin Beyoğlu ilçe lokali kolluk kuvvetlerince basılarak tahrip edilmiş ve lokalde bulunan 16 Parti üyesi gözaltına alınmıştır. Bu türden bir bahane Anayasa teminatı altındaki Partimize karşı girişilen bu terörü izah edemez ve kimseyi de inandıramaz.

"Son günlerde yeniden yükselen terör, can güvenliği sorununun boyutlarını yükseltirken bu olay Demirel iktidarı ile birlikte devlet terörünün de boyutlarının yükselmeye başlayacağının somut işaretini vermektedir.

'Terörün kaynağını demokratik hak ve özgürlüklerde ve demokrasi güçlerinde arayan Demirel politikasının toplumsal yaşamımızı sürüklemek istediği alan şimdiden bellidir. Bilinmelidir ki, öncelikle kendisinin bağlı olduğu yasalara saygılı olmayan bir siyasi iktidarın yönetmek istediği toplumdan, yasal bağımlılıkları istemeye hakkı olamaz. Esasen kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlükleri daha da kısmaya çalışmak hiçbir siyasi iktidara ve hiç bir toplumsal düzene yarar getirmemiştir. Ne bu terör ve ne de bu tür devlet terörü demokratik güç ve kişilerin mücadelesini durduramayacaktır."

Öte yandan Türkiye İşçi Partisi Ordu İl Başkanı Ekrem Çelebi'nin fotoğrafçı dükkanı önceki hafta faşistler tarafından tahrip edildi. İstanbul'da ise vapurda 'Politika" gazetesi okuyan bir TİP üyesi, faşistler tarafından tanınarak önce saldırıya uğradı, daha sonra denize atılarak öldürülmek istendi.

ABD Ortadoğu halklarından yeni bir ders istiyor

Emperyalizm, Filistin halkının ulusal kurtuluş savaşını en zorba yöntemlerie yıllardır bastırmak için çalışıyor, her türlü yolu deniyor. Ama buna karşın Filistin halkının haklı mücadelesini yenemedi. ABD'nin Ortadoğu'daki çıkarlarını alt üst eden İran devrimi ise, ABD'nin kaygılarını bir kat daha artırdı. ABD bir yıla yaklaşan bir süredir, silaha dayanan kuvvetin yanı sıra, türlü çeşitli entrikalarla, kışkırtmalarla İran devrimini yolundan saptırmaya çalışırken, bölgenin bütününde şiddetli bir gerginlik ve hatta yeni yerel savaş denemelerinin peşinde koşuyor.

İran'da ülke halkının antiemperyalist tepkilerinir patlama noktasına yükselişi sonucunda ABD Elçiliği'nin işgali, ABD için yeni kışkırtmaların sadece bir bahanesi oldu. Şah'ın ABD'nin kollarında güvence bulmasına bir tepki olarak Humeyni tarafından desteklenen Elçilik işgali, aynı zamanda ABD'nin bölgedeki casusluk üslerinden birinin de içyüzünü açığa çıkartmaya yönelikti. İşgal ABD'nin İran'a askeri müdahalede bulunma tehdidi için sözümona "haklı" bir zemin yarattı. Ama bu "savunma" Ortadoğu halklarını kandıramıyordu.

ABD kışkırtmaları, Elçilik işgaline misilleme olarak gerçekleştirilen ve bölgede gerginliği had safhaya çıkartan Kabe baskınıyla sürdü. ABD'nin İran'a askeri bir müdahaleye girişeceği yolunda tehditler yoğunlaştı. Böyle bir saldırıya kalkışması, ABD emperyalizmi için çok güçtü. Bu emperyalizme karşı bölgede kabaran antiemperyalist tepkinin ve Ortadoğu halklarının sosyalist ülkelerle olan güçlü dostluğunun sonucuydu.

ABD'nin İran'a yönelik tehditleri İran bilimsel sosyalistlerinin partisi TUDEH'in son açıklamasında da görüldüğü gibi boşa çıkartılacaktır. Boşa çıkartacak güç, İran halkının devrimci potansiyelinde bulunuyor. TUDEH'in açıklamasında özetle şu görüşlere yer verildi:

"Biz son ayları İran-ABD ilişkilerinin gerginleşmesinin normal bir sonucu sayıyoruz. Birleşik Amerika ve tüm öteki emperyalistler, özellikle NATO üyesi devletler İran'daki devrimci gelişmeden hiç de memnun olmadılar. Bunların İran'daki çıkarları güçlü bir darbe yedi. Bu nedenle bu güçler eski konumlarını geri almak için İran'a karşı casusluk ve kundakçılıktan, açık askeri tehdite dek her yola başvuruyorlar. İran halkı Amerikan emperyalizmine karşı savaşta üstün gelecektir. Ama biz ABD'nin İran'a karşı askeri saldırı gibi bir aptallık yapacağına pek inanmıyoruz. Böylesi bir girişim kendisi için bir yıkıma yolaçacaktır."

FİLİSTİN HALKININ HAKLARI SAĞLANMADAN ORTADOĞU'DA BARIŞ SAĞLANAMAZ

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran 29 Kasım Filistin Halkıyla dayanışma günü dolayısıyla yayınladığı bildiride bugünün tüm dünyanın ilerici güçleri ve barışseverlerinin destekledikleri bir gün olduğuna değinerek kendi geleceğini belirlemenin ve ulusal bir devlet kurmanın Filistin halkının en vazgeçilmez bir hakkı olduğunu belirtti. Boran, demecinde Filistin halkının mücadelesine omuz vermenin ilericiliğin ve devrimciliğin vazgeçilmez koşulu olduğunu ve Ortadoğu'da gerçek barışın Filistin halkının çıkarlarına ters bir biçimde sağlanmasının olanaksız olacağını söyledi. Türkiye'nin yerinin bu mücadelede Filistin halkının yanı olduğunu da ekleyen Boran, Türkiye İşçi Partisi'nin Filistin halkı ile kardeşçe bir dayanışma içinde olduğunu açıkladı.

Diğer yandan Genç Öncü Genel Sekreteri Mesut Vural da 29 Kasım günü verdiği demeçte Türkiye halkının ve gençliğinin Filistin halkının mücadelesinin aktif destekçisi olduğunu açıkladı.

Günümüzde sınıf mücadelesinin bir kuralı

Demokrasi için geniş tabanlı mücadele

DEMOKRATİK HAREKETLERİN KAPİTALİZMİN TEMELLERİNE YÖNELMESİ ZORUNLULUĞU, BU HAREKETLERİN TOPLUMSAL TABANININ DA GENİŞLEMESİNİ SAĞLAR. BU NEDENLE, DEMOKRATİK TALEPLERİN BAŞKA TOPLUM KESİMLERİNİN DAHA ÇOK ÇIKARINA OLDUĞU ZAMANLARDA BİLE, SOSYALİST DEVRİMİN TOPLUMSAL TABANINI GENİŞLETMEK İÇİN, İŞÇİ SINIFI BU TALEPLERLE ONLARDAN ÇOK İLGİLENİR, ONLARI YÜKSELTİR.

Günümüzde demokratik hareketler emperyalizme, tekelci egemenliğe karşı bir içerik kazanarak gelişiyor ve geniş mücadele alanlarını kapsamına alıyor. İnsanlığı tehdit eden emperyalist saldırganlığa, nükleer savaş çılgınlığına karşı barış mücadelesi; halkları tarifsiz acılara boğan ve demokratik ilerlemenin önüne set çeken faşizme ya da faşizm tehlikesine karşı antifaşist mücadele; kent ve kır orta katmanlarının, az topraklı ve topraksız köylülüğün demokratik kazanımlar için mücadelesi; kapitalist ülkelerde öğrenci gençliğin gitgide devrimci bir yönelim kazanan ve sistemin çürümüşlüğüne, kokuşmuşluğuna karşı protesto hareketi, demokrasi mücadelesinin günümüzde kazandığı çok çeşitli mücadele alanlarıdır. Genel demokrasi mücadelesinin bu içeriği, onun sosyalizm mücadelesiyle yakınlaşmasının maddi ve toplumsal temellerini oluşturmaktadır. Demokratik hareketler artık uluslararası bir nitelik kazanmış, dünya devrimci sürecinin bir parçası olarak, gerek nesnel, gerekse öznel koşulları bakımından sosyalizme yönelmiştir.

Tekelcilik aşamasına yükselen burjuvazi özü itibariyle antidemokratiktir, gericidir, halk düşmanıdır ve bu karakteri günden güne azgınlaşmaktadır. Bu gerici öz, işçi ve emekçi kitleler ile tekelci burjuvazi arasındaki çelişkiyi gitgide keskinleştiriyor. Büyük tekelci burjuvazi, bu antidemokratik ve gerici tutumuyla, her türlü demokrasiyi reddeder. Günümüzde gericiliğin bu temel gücü, işçi sınıfının mücadelesinin genel demokratik görevlerinin önemini de nesnel olarak artırmıştır.

Tekelci büyük burjuvazinin bu gerici karakteri, demokrasi mücadelesinin tabanını alabildiğine genişletmek için elverişli koşullar yaratmıştır. Aydınları, ücretlileri, küçük mülk sahiplerini, hatta orta burjuva unsurları tekellerin iktidarına karşı genel demokratik harekete katmanın elverişli koşulları bu mücadelenin tabanındaki sınıfsal güçleri genişletmektedir. Emperyalizme bağımlı kapitalist ülkelerde tekelleşen büyük burjuvazinin işbirlikçi karakteri, onun gerici özünü daha da öne çıkarmakta; öte yandan demokrasi mücadelesinin tabanını çok daha geniş kesimlere yaymaktadır.

Lenin, "Demokratik Devrimde Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği" adlı yapıtında, "burjuva demokrasisinden burjuva demokrasisine fark vardır..." diyerek, demokrasiler arasındaki derece ve biçim farklarını göremeyenlerin bilimsel sosyalizmle ilişkisini kurmanın pek boş bir çaba olacağını söylüyor...

Bu görüşler, işçi sınıfının burjuva demokrasisi koşullarında, onun sınırları içinde politik mücadeleye neden ve nasıl katılacağının da bir açıklamasını içermektedir.

İşçi sınıfının demokrasi mücadelesine ilgisiz kalması olanaksızdır ve bu mücadele bilimsel sosyalist partilerin ilkesel bir politikasıdır. Lenin, "Demokrasinin önemi, sınıf mücadelesini genişletmesi, açması ve bilinçlendirmesindedir. Ve bu bir tahmin, ya da bir dilek değil, bir gerçektir" diyor. Tekelci burjuvazinin demokratik hak ve özgürlükleri gaspettiği, burjuva demokrasisinin sınırlarını daha da daralttığı koşullarda işçi sınıfının demokrasi mücadelesindeki rolü daha da artmıştır. İşçi sınıfının demokrasi mücadelesinde öncü bir rol oynaması, diğer ilerici-demokratik güçlerin işçi sınıfı etrafında toplanmaları için uygun koşullar yaratır. Ve bu güçlerin tümü birbirlerine ve işçi sınıfına giderek yakınlaşırlar.

Ne var ki, işçi sınıfının bu mücadelede tek başına galip gelmesi olanaksızdır. Demokrasi uğruna tutarlı ve sonuna dek kararlı tek sınıf kuşkusuz odur ama, onun bu mücadelede müttefiklerine, demokrasi için geniş bir eylem birliğine gereksinmesi vardır.

DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN BAŞLANGIÇTA BURJUVA DEMOKRASİSİNİN SINIRLARI İÇİNDE ORTAYA ÇIKMASINA KARŞIN, İŞÇİ SINIFININ DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN BAŞINDA YERALMASI, BU MÜCADELEYİ KAÇINILMAZ OLARAK BURJUVA DEMOKRASİSİNİN SINIRLARINI AŞMAYA GÖTÜRÜR.

Bunun için işçi sınıfı, demokratik hedeflerini cesaretle ortaya koymak ve bunları açık bir biçimde formüle etmek durumundadır. Bu da yetmez, işçi sınıfı kendisi dışındaki her demokratik hareketi aktif bir tutumla desteklemelidir.

İşçi sınıfının demokrasi mücadelesinde ne denli önemli, tarihsel bir sorumlulukla karşı karşıya olduğu 1969 Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı'nda şöyle dile getiriliyor: "... temel insan özgürlüklerini çiğnemeye çalışan emperyalizme karşı mücadelenin çıkarları; söz, basın, toplantı, gösteri ve örgütlenme özgürlüğünü, tüm yurttaşların eşitliğini sağlamak ve korumak, toplumsal hayatın her yönünü demokratikleştirmek için yorulmak bilmez bir mücadeleyi gerektirmektedir. Zorlu sınıf mücadelesinin akışı içinde kazanılan demokratik hak ve özgürlükleri kaldırmak üzere gericilik tarafından planlanmış herhangi bir girişime veya yasaya kesinlikle karşı çıkılmalıdır."

DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN GÜVENCESİ İŞÇİ SINIFIDIR

Demokrasi mücadelesinin günümüzde bu ölçüde öne çıkartılması, işçi sınıfını nihai hedefinden alıkoymak anlamına gelmez. Sağ oportünist ve goşist görüşlerin tersine, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partileri, demokratik haklar için, ekonomik ve toplumsal talepler için mücadeleyi, sosyalizm için mücadelenin karşısına koymazlar. Onu sosyalizm mücadelesinin ayrılmaz bir parçası görürler. Bilimsel sosyalistler, tekelci burjuvazinin iktidarına karşı verilen demokratik mücadelenin, sosyalizmin zorunluluğunu daha geniş kitlelere benimseteceğini savunurlar. Lenin, "Demokratik mücadelenin, proletaryayı sosyalist devriminden alıkoyacağını ya da sosyalist devrimi gizleyeceğini, gölgeleyeceğini vb. düşünmek, köklü bir yanılgı olur" diyor.

DEMOKRASİ VE SOSYALİZM MÜCADELESİ İÇİÇEDİR

Türkiye, Yunanistan, Portekiz gibi orta derecede gelişmiş ülkeler, emperyalizme ekonomik, askeri ve politik olarak bağımlıdırlar. Bu ülkelerde demokrasinin genişletilmesi ya da kazanılması hareketi, doğal olarak tekelci burjuvazinin egemenliğine yönelecektir. Bu harekete katılan sınıfların bileşimi demokratik ve sosyalist görevlerin içiçe geçmesinin özellikleri, işçi sınıfının demokrasi mücadelesini zenginleştiren yönler ortaya koymaktadır. Bu ülkelerde de demokratik dönüşümler, devrim sürecini tamamlayıcı unsurlardır. "İşçi sınıfı, demokratik kazanımları elde etmek suretiyle arenayı sınıf mücadelesi için elverişli hale getirir ve kapitalizm ile nihai hesaplaşma saatini yakınlaştırır. Lenin şu gerçeği vurguluyordu: "İşçiler, hakların yokluğunda değil, daha demokratik bir hükümet sisteminde asıl kötülüğün kapitalizmde olduğunu açıkça görürler. Ezilen uluslar, hakların yokluğunda değil, daha tam bir ulusal eşitlikte, kendi ezilmelerinin nedeninin kapitalizm olduğunu daha açıkça anlarlar." (Günümüz Dünyası ve Lenincilliğin Sosyalist Devrim Teorisi, s.438)

Demokrasi, işte bu nedenle soyut bir kavram değildir. Alabildiğine somuttur ve demokratik hareketlerin, demokrasinin asıl düşmanı olan tekelci burjuvazinin iktidarına karşı olan niteliği, bu hareketlerin aynı zamanda sosyalizm için mücadeleye dönüşmesine yolaçar. Tekelci sermayeye karşı kazanılan zaferler kapitalizmin başlıca gücüne indirilen darbelerdir; sosyalist devrim sürecinin birer basamağıdırlar. Sosyalizme giden yol, demokrasi mücadelesindeki zafer taşlarıyla örülüdür.

Demokratik hareketlerin kapitalizmin temellerine yönelmesi zorunluluğu, bu hareketlerin toplumsal tabanının da genişlemesini sağlar. Bugün bunun en çok farkında olanlar, bilimsel sosyalistlerdir. Bu nedenle, demokratik taleplerin başka toplum kesimlerinin daha çok çıkarına olduğu zamanlarda bile, sosyalist devrimin toplumsal tabanını genişletmek için, işçi sınıfı bu taleplerle onlardan çok ilgilenir, onları yükseltir.

Kaldı ki, tekelci burjuvazinin gericiliğin eski güçlerini de yanına alması, doğal olarak işçi sınıfının müttefiklerini genişletir. Bütün emekçi sınıflar, bu süreç içinde işçi sınıfına yaklaşırlar, sınıf mücadelesinin perspektifini kavrarlar ve benimserler. İşçi sınıfının müttefikleri yalnızca özgün talepleri için mücadele etmenin olanaksız olduğunu, mücadelenin tek bir cephe içinde sürdürülmesi gereğini bu süreç içinde kavrarlar.

Bu gerçekler, işçi sınıfının kendi bağımsızlığını korumasına engel değildir. Tam tersine, işçi sınıfının bağımsızlığını koruması, demokrasi mücadelesinin de güvencesidir. Aslolan sosyalist devrimi akıldan çıkartmamak, demokratik hareketi ona bağımlı kılmaktır. Bilimsel sosyalizmle reformizmin birbirlerinden ayrıldığı dönemeç de işte bu noktada, demokrasi mücadelesinin, sosyalist devrimle birleştirilmesi noktasındadır.

Sosyalist devrimin ana gücü olan işçi sınıfı, demokrasi mücadelesi içinde olgunlaşır, kendini eğitir. Demokrasi mücadelesini adım adım ilerleterek kesin zafere hazırlanabilir. Lenin bu konuda şu açıklamayı getiriyor. "Aşağıdaki iki açıdan demokrasi olmaksızın, sosyalizm olmayacaktır: 1) Proletarya, demokrasi için mücadele ederek kendini hazırlamazsa, sosyalist devrimi gerçekleştiremez; 2) Tam olarak demokrasiyi gerçekleştirmeden, muzaffer sosyalizm zaferini koruyamaz ve insanlığı, devletin ortadan kalkmasına doğru götüremez..."

SONUÇ

Demokrasi mücadelesinin başlangıçta burjuva demokrasisinin sınırları içinde ortaya çıkmasına karşın, işçi sınıfının demokrasi mücadelesinin başında yeralması, bu mücadeleyi kaçınılmaz olarak burjuva demokrasisinin sınırlarını aşmaya götürür. İşçi sınıfı bağımsızlığını ve önderlik rolünü ne denli korursa, demokrasi mücadelesi o denli başarıya ulaşır.

Demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin içiçe geçmesi olgusu, çağımızın temel olgularından biridir. Lenin, "Demokratik Devrimde Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği" adlı eserinde şunları diyor:

"Bir sınıf olarak proletaryanın tuttuğu yer, onu tutarlı bir demokrat olmaya zorlar. Burjuvazi, proletaryayı güçlendirme tehlikesi yaratan demokratik ilerlemelerden korktuğu için geriye dönüktür. Proletaryanın zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi yoktur, ama demokrasinin yardımıyla kazanacağı tüm bir dünya vardır..."

Sosyal-İş Genel Başkanı

"TAKRİR-İ SÜKUN'A KARŞI SENDİKALARIN EYLEM BİRLİĞİ"

Sosyal-İş Sendikası Merkez Yönetim Kurulu toplantısı 29-30 Kasım ve 1 Aralık tarihlerinde yapıldı. Toplantının açış konuşmasını yapan Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı Özcan Kesgeç işçi sınıfının ekonomik, demokratik mücadelesinin önünde duran sorunlara değinerek gelecek günlerin işçi sınıfının mücadelesinin yükseleceği günler olacağını belirtti.

Konuşmasında 14 Ekim seçim sonuçlarının demokrasi güçlerinin önüne can alıcı görev ve sorumluluklar getirdiğine değinen Kesgeç şöyle dedi:

"Bu koşulları 14 Ekim sonuçları ışığında irdelemek, sorunlarımıza daha bir açıklık kazandıracak inancındayız. Seçimler, tüm demokrasi güçlerinin önüne can alıcı görev ve sorumlulukları belirleyen bir tablo koydu. Bu tablo üzerinde yapılacak birinci saptama, Ekim seçimlerinde gerici faşist partiler toplamının oy oranlarının artması ve bu partiler tek tek ele alındığında en azından güçlerini korudukları gerçeğidir.

"İkinci olarak CHP'nin bu seçimlerde aldığı oy oranı üzerinde durmak gerekiyor. Gerici-faşist sağ partilerle aynı kefeye konmamakla birlikte CHP'nin de özünde bir burjuva partisi olduğu artık herkesçe bilinen üzerinde tartışılmayan bir gerçek. CHP, 1977 seçimlerinde, işçi ve emekçi kitleler içinde 'umut' olduğu imajını yaratarak girmiş, geniş bir kitlesel destek sağlamıştı. Ancak, 1977'den 79'a kadar geçen süre içinde, umudun, yalnızca işçi sınıfı, işçi sınıfının örgütlü gücü ve mücadelesi olduğu yaşanarak öğrenildi. CHP, iki yıllık hükümet dönemi boyunca kitle tabanını hiçe sayan, kitlesel desteği 'çantada keklik' varsayan bir tutum içinde oldu."

Seçimlerden hemen sonra DİSK'in yeni bir "sol" parti kurma girişimine değinen Özcan Kesgeç bu konuda görüşlerini şöyle açıkladı:

"Ekim seçimlerinin hemen ertesinde DİSK'in bir parti kurma girişiminin gündeme getirilmesini de bu görevin gerekleri ve ilkeleri açısından değerlendirmekte yarar vardır. Sorun tükenen CHP'nin yerine yeni bir 'umut' partisi yaratmak değildir. Sorun, toplumdaki ilerici sol potansiyeli bir şemsiye altında toplamak adına bir kez daha yıkıma uğratmak değildir. Sorun, Türkiye'de sınıf mücadelesinde burjuvazi karşısında alternatif olacak, siyasi iktidarı devralmaya aday bir politik güçlenmenin, yığınsallaşmasının yollarını zorlamaktır. Sorun, demokratik örgütlerin, sendikaların, konfederasyonların; demokrasi güçlerinin iş ve eylem birliği yolunda somut girişimlerini örgütlemeye katkıda bulunmaktır. Sınıf mücadelesinin kuralları ve gerekleri ve bilimsel sosyalizmin ilkeleri ışığında yılmazca ve yalnızca sınıf hareketinin çıkarlarını gözetmek sorunudur. Artık başı çekme iddia ve inadını bir kenara bırakıp nefer olmayı kabullenmektir.

"Kuşkusuz DİSK, önümüzdeki görevlerin üstesinden gelinmesinde önemli katkılarda bulunabilecek, bulunması gereken bir sınıf ve kitle örgütüdür.

"Ancak açıktır ki, ve görülen odur ki, başta DİSK tabanının, DİSK üyesi sendikaların ve tüm ilerici toplumsal güçlerin DİSK'ten beklediği, sınıf hareketinin çıkarlarına ve bilimsel sosyalizmin ilkelerine uygun tutum ve girişimlerdir. Tersi tutum ve girişimlere karşı durmak, mücadele etmek, mahkum etmek, asla ertelenmemesi gereken ve ertelenemeyecek kararlı olduğumuz bir görevdir."

Kesgeç konuşmasına devamla yeni kurulan Demirel iktidarının programına değinerek bu hükümetin programının yeni bir "takrir-i sükun" programı niteliğine sahip olduğuna değinerek, günün mücadele günü olduğunu belirtti. Kesgeç, işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadele hedeflerini de şöyle açıkladı:

"Toplu iş sözleşmeleri ile kazanılmış hakların geriye alınması için sermaye örgütleri bilinçli ve güçbirliğini de içeren bir mücadele içine girmiştir. TİSK ve MESS'in grev ve lokavt fonlarının astronomik rakamlara ulaşması bunun en açık kanıtlarından birisidir. İşçi ve emekçiler üzerindeki vergi yükü çekilmez boyutlara ulaşmıştır. Programda yer alan asgari ücretin vergi dışı bırakılacağı vaadinin içeriği belli değildir. Asgari ücret tümü ile matrahtan düşülerek ve vergi dışı bırakılarak mı gerçekleştirilecektir, yoksa asgari ücret tutarının vergisinin, matrahın vergisinden düşülmesi yolu mu seçilecektir? Asgari ücretin tümü ile vergi dışı bırakılmaması halinde, sözde işçilerden yana gündeme getirilecek bu uygulama gerçekte bir aldatmacadan ibaret kalacaktır. Bizim yıllardır bu konudaki istemimiz asgari ücretin tümü ile vergi dışı kalmasıdır. Ama bunu Demirel hükümetinden talep etmiyoruz. Ne tüm çalışanlara grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkını, ne referandumu, ne asgari ücretin tümü ile vergi dışı bırakılmasını ve ne de diğer demokratik taleplerimizin gerçekleştirilmesini burjuvazinin hükümetlerinden beklemeyeceğiz. Bu bizim mücadelemiz. Bunlar işçi sınıfımızın örgütlü mücadelesi içinde elde edilecek kazanımlar ancak.

"Bunun içindir ki bu dönemde, ekonomik-demokratik mücadele alanında toplu iş sözleşmeleri yolu ile kazanılmış mevzileri koruyacak ve geliştireceğiz. Ücretlerin artışını sınırlama girişimlerine karşı, fiyatların arkasından yetişebilmek için, yaşam kavgamızın bir parçası olarak tüm parasal istemlerimizi net sağlıyacak, vergi ile işverenleri baş haşa bırakacağız."

Antidemokratik uygulamalara karşı işçi sınıfının sendikal örgütlerinin ortak mücadele etmeleri gerektiğini de açıklayan Kesgeç, bu konuda atılan adımların olumluluğuna da değinerek şunları söyledi:

"Sendikalar arası güç ve eylem birliği sorununu, ülkemizde son aylarda gerçekleştirilen bazı somut girişimleri de gözönüne alarak burada bir kez daha değerlendirmekte yarar görüyorum. Şurası açıktır ki, aynı Konfederasyona bağlı Sendikaların yanı sıra değişik konfederasyonlara bağlı sendikaların, değişik sendikal anlayış ve ilkelere sahip konfederasyonların, işçi sınıfının ortak çıkarları ve sorunları karşısında güç ve eylem birliği yapmaları hem olası ve hem de gereklidir. Özellikle aynı tekele yada tekeller grubuna karşı ekonomik mücadele yürüten sendikaların, toplu sözleşme ve grev gibi somut konularda güç ve eylem birliği yapmaları yolundaki girişimler olumlu adımlar olacaktır. Bu kuşkusuz kolayca gerçekleştirilebilecek bir iş değildir. Ayrıca, güç ve eylem birliği girişimleri sarı sendikalara karşı mücadele görevlerinin ertelenmesine kesinlikle yol açmamalıdır. Güç ve eylem birliğinin bu plandaki çabaları kuşkusuz sınıf ve kitle sendikalarınca yönlendirilecektir ve sarı sendikaların tabalarındaki üye kitlesini de olumlu yönde etkilemeyi hedefleyecektir."

Kesgeç konuşmasının son bölümünde ise ABD emperyalizminin dünya barışının temellerini ortadan kaldırmaya dayanan girişimlerine de dikkati çekerek sözlerini şöyle tamamladı:

"Sosyal-İş olarak barışın yegane düşmanının emperyalizm olduğunun bilincindeyiz. Ülkemizde de barışın düşmanı egemen, sömürücü sınıflardır. Bu bilinçle ve barışın vazgeçilmez önemini en iyi bilen sınıf olarak, işçi sınıfı olarak yaratacağımız aydınlık bir dünyanın ölüm fizeleri ile gözyaşına boğulmasına izin vermeyeceğiz. Sosyal-İş olarak ülkemizde işçi sınıfımızın örgütlü güçleriyle omuz omuza barış mücadelesinin başında ve onurlu yerimizde olacağız."

NOT...

"Tahliye"nin ardındaki karanlık

Gazetelerde şöyle bakıp geçiverdiğimiz küçük haberler vardır. Ama zaman zaman o şöyle üstünkörü bakıp geçtiğiniz haberleri biraz sonra "dur bakalım ne varmış içinde" diye merak edip okuduğunuzda bazen irkildiğiniz olur. Daha da okuduğunuzda ise haberin eksik kaldığından yakınırsınız. Örneğin 13 Ekim 1979 günlü Cumhuriyet gazetesinin 5'nci sayfasında okuduğunuz bir haber gibi. Tek sütunluk minnacık haberin başlığını okuyalım:

"- *İskenderun'daki kazada, MİT Bölge Başkanı, Emniyet Amiri ve Jandarma Komutanı yaralandı, bir iş adamı öldü...*"

İskenderun kaynaklı haberde 11 Ekim gecesi İskenderun-Antakya karayolunda meydana gelen trafik kazasında, özel bir otomobille seyahat eden MİT Bölge Başkanı Oktay Taş ile Emniyet Amiri Hasan Kocadağ ve Jandarma Komutanı Yüzbaşı Fahri İcoz'un ağır yaralandıkları, iş adamı Nuri Beşen'in ise öldüğü bildiriliyordu. Haberde, kazanın "gece geç saatlerde Soğukoluk yakınlarında" meydana geldiği de belirtiliyordu.

Şimdi siz gelin de düşünmeyin. Türkiye'nin terör ve kaçakçılık haritasında önemli merkezlerden biri olarak sayılabilecek bir bölgenin Milli İstihbarat, Emniyet ve Asayiş örgütlerinin başındaki görevlilerle bir iş adamı "özel bir otomobil" içinde ve "gecenin geç saatinde" acaba "Soğukoluk yakınlarında" ne arıyorlardı? Bu beraberliğin anlamı nedir?

Doğrusu, her gün dokuzar-onar işçi, öğretmen, genç insanın çoğu kez "kimliği bilinmeyen!" namlulardan çıkan kurşunlarla faşist teröre kurban edildiği bir ülkede, hiç kimsenin bir iş adamının "Soğukoluk yakınlarında" geçirdiği kazada ölmesine rahmet okuyacak ne zamanı, ne hali, ne de öyle birlüksü vardır...

Bir de büyük, birinci sayfa haberleri vardır ama onlar da bazen daha büyük eksiklik ve soru işaretleri taşır.

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'nin katil sanığı Mehmet Ali Ağca'nın Kartal-Maltepe Askeri Cezaevi'nden kaçtığı haberi kamuoyunda artık bir çeşit "Tahliye" olarak algılanıyor ve yorumlanıyorsa, kimsenin ona "Allah allah, nasıl oldu bu iş?" ya da "mantığını bulamıyorum" deme hakkı ve yüzü yoktur.

1 Ekim günlü ve 234 sayılı YÜRÜYÜŞ'te bu sütunlarda şöyle diyorduk:

"- *Emperyalizmin pilot bölgesindeki Türkiye'de Abdi İpekçi cinayetinin perde arkası çok şeyleri anlatmaya yetecektir. Ancak maalesef bunu işbirlikçi büyük basından okuma şansı hiç bir zaman olmayacak. Ama bir gün yazılacak. O gün de, sanıldığı kadar uzak olmayacak...*"

Yazımızın üzerinden daha iki ay geçmeden cinayetin perde arkası, henüz ayrıntılarıyla olmasa bile ana hatlarıyla ortaya çıkmıştır. Bu arada büyük basının gerçek yüzü de sergilenmiştir.

Uğur Mumcu, yerinde bir uyarıyla, Abdi İpekçi'nin Genel Yayın Müdürlüğünü yaptığı Milliyet'in, bu olay karşısındaki garip tutumuna işaret etti Cumhuriyet'te.

Tekelci basının genel olarak faşist terör konusundaki tutumu Abdi İpekçi cinayetinde ne yapalım ki pek açık bir biçimde sırıtmıştır.

Mehmet Ali Ağca hakkında askeri savcının hazırladığı iddianamenin MHP ile ilgili kısımlarını özenle makaslayıp attıktan sonra yayınlamak Hürriyet'in öteden beri misyonu olsa bile, yıllardır genel yayın müdürlüğünü ve başyazarlığını yaptığı bir gazetede benzer işlemin yapılması biraz değil, pek göze batıcı olmuştur.

Altını çizelim:

Bir "tahliye" göz göre göre gerçekleştirilmiştir.

Yurt içinde mi olur, yurt dışında mı, Mehmet Ali Ağca yakalansa bile "tahliye"nin ardındaki karanlık, kamuoyundan gizli tutulmağa çalışılacaktır. O zaman gözler ve dikkatler bir cinayet piyonunda dondurulmaya çalışılacaktır. Ardındaki karanlık, kirli faaliyetine devam edecek görünmektedir.

Gizli, faşist iktidar odağı, yerli-yabancı sermaye desteklerinden oluşan gücüyle, devletin gölgesinde cinayet ihalesi yürütmeye devam etmektedir.

Katiller "serbest dolaşım" hakkını nereden bulmaktadır?

Ama, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve arkadaşları, Politika Gazetesi Genel Yayın Müdürü Aydın Engin, Yazıişleri Müdürü Tamer Kayaş içerdedirler.

Adam mı öldürdüler? Adam mı yaraladılar? Bomba mı attılar, bomba mı imal ettiler? Devleti mi dolandırdılar? Hazineyi mi soydular? Silah kaçakçılığı, istifçilik, stokçuluk mu yaptılar? Yoksa Amerikan dergilerinde yazı yazıp "Batılı iş ve ticaret ortaklarımızın yardımıyla, gerekli iç, dış ekonomik politikalarda dönüşümleri gerçekleştirecek bir hükümeti iş başına getireceğiz" mi dediler? Lockheed uçak şirketlerinden rüşvet mi aldılar? Bütün bu suçları işleyip dışarda olanları gördükçe, doğrusu Gazioğlu ve arkadaşları, Engin ve Kayaş pek yakışıyorlar içeri!...

Bu memlekette, bir cinayet sanığının "Bize öldürme emrini Sadi Somuncuoğlu verdi" şeklinde imzalı, mühürlü ifadesi vardır. Ve 1973 yıllarında "cinayet listesi" hazırladığı gerekçesiyle adının karışına işaret düşülen bu adamın dört yıl sonra devlet bakanı olduğu bir memlekette, siz geleceksiniz, TÖB-DER Genel Başkanına, gazete genelyayın müdürü ve yazı işleri müdürüne "sen zararlı fikirler taşıyorsun" diyeceksiniz!...

Mahkeme kararıyla "faşistliği" tescilli biri hâlâ bu memlekette devletin ve parlamentonun koruyucu kanatları altında, cinayet şebekelerine komut veren şartelin başında oturuyorsa, o memlekette "zararlı fikri" biraz zor anlatırsınız.

Vehbi Koç'un Demirel-Ecevit koridorlarında geçen hafta Devlet Güvenlik Mahkemeleri ihalesi için koşuşturduğu bir memlekette Mehmet Ali Ağca'yı "Tahliye" etmeniz kutlu olsun, beyler...

Ferhat Gün

İKTİDARLARIN DESTEĞİND

Terör ne zaman başladı? Daha doğrusu terör nasıl örgütlendi? "Komünizmle Mücadele Derneği'nin aylık yayın organı "Mücadele" dergisinin Mart 1966 sayısında yayınlanan Mehmet Şeker imzalı bir yazıda parlamentodaki sermaye temsilcilerine şöyle sesleniliyordu:

"- Bu millet sizleri, koltukta parmak kaldırmak veya para almak için mi gönderdi? Anadolu'nun temiz evlatlarına, ağabeylerine sesleniyorum. Yumruklarınızı kaldırın ve indirin soysuz komünistlerin başına. Siz yapmayacaksanız, haber verin bir an önce Türk gençliği tarihinden ve imanından aldığı kudretle ne yapacağını bilir..."

Aslında imza öyle pek kayda değer bir imza değildi ama, 1965 yılının sonlarında devlet politikasına egemen olan terörün, ilk mali desteklerle örgütlenmeye doğru adım attığı o günlerde rastgele yapılmış bir çağrı da değildi. Devlet desteğinde bir savaş açılıyordu. Kime karşı, kimler adına?... Aşağıdaki yazı sadece bir belge, ama inkarı mümkün olmayan bir belge niteliğindedir...

* * *

Yaklaşık 1965 sonlarında, terör örgütlenmesinin devlet politikasına egemen olmasından 4 ay kadar sonra, şu sözlere kulak verelim:

"- Bu duruma gelmemiz mali bir harikanın sonucudur... Bazı mahfiller ve bazı kimseler bu savaşta bizi destekliyor.."

İlk bakışta bir hayli sır saklı ve dikkat çeken bu sözler, gene 1966 yılı Mart ayının üçüncü haftasına rastlayan bir Cuma günü, merkezi Ankara'da bulunan *'İkinci Kuvayı Milliye Derneği'* Genel Başkanı lise son sınıf öğrencisi Mehmet Özdemir tarafından kendisiyle röportaj yapan *"Akis'* dergisi muhabirine söyleniyordu.

AKİS SAYFALARI

"Akis' dergisinin 26 Mart 1966 günlü sayısının 11. ve 12. sayfalarında yayınlanan bu röportajda, muhabir gittiği yeri aynen şöyle anlatmaktadır:

"- 11 Aralık 1965'te — AP iktidara geldikten sonra — kurulan bu derneğin Genel Merkezi Ankara'da, Mithatpaşa Caddesi'nde, İnal Apartmanının en üst katındadır. Derneğin 50'yi geçmeyen kadrosunu, daha ziyade 18-21 yaşındaki çoğu lisede bulunan çocuklar teşkil etmektedir. Bu ekip, 1965 Nisan'ında Atatürk Bulvarında Dönüşüm dergisi satanlarla kavga eden, Siyasal Bilgiler'deki olayı yaratan ekiptir. Çok kısa zamanda Türkiye'nin çeşitli yerlerinde — 14 il ve ilçede — şube sahibi oluveren derneğin Genel Merkezi oldukça lüks döşenmiştir. Çelik masa, sandalye ve evrak dolapları gözü almaktadır..."

ÇALIŞMA VE AMAÇLAR

'Akis" muhabiri, burada, lise son sınıf öğrencisi iki genç tarafından karşılandığını ve bunlardan Ergün Özcan adındaki gençten derneğin çalışmaları ve amaçları hakkında şu yanıtı aldığını belirtiyor:

"- Turancılık tarafımız da var ama her şeyden önce Türkiye'nin kalkınmasını istiyoruz. Buna varabilmek için ve fiili olarak çalışabilmek için bu derneği kurduk. Çalışırken bazı zararlı ideolojilerle karşılaşıyor ve mücadele ediyoruz. Bunlar komünizm, siyonizm ve kozmopolitliktir. Başka ideolojilere de karşıyız ama hepsini söylemeyeyim. Hepsini karşımıza alırsak çabuk harcanırız. O zaman büyük Türklük idealine erişemeyiz.

— Büyük türklük ideali nedir?

Çocuk, bu soru karşısında bir süre düşünde, sonra saymaya başladı:

— Türkistan, Kafkasya, İdil, Ural, Azerbaycan, Özbekistan, Tacikistan..."

DERNEK VASITA!

"Akis" muhabiri sorar:

— Peki, siz bu siyasi meselelerle ilgileniyorsunuz ama hareketiniz Cemiyetler Kanununa aykırı değil mi?

Yanıt şöyle gelir:

"- Biz tüzüğümüzde amaç olarak şöyle dedik: Kuvayı Milliye dul ve yetimlerine, milliyetçi öğrencilere maddi ve manevi yardım...

Tabii, bu bir vasıtadır. Onlara da yardım ediyoruz ama, idealimiz için çalışıyoruz..."

"Akis" dergisi muhabiri, yazısının bundan sonraki bölümüne şöyle devam ediyor:

"- Tam bu sırada, elinde pahalı bir deri evrak çantası taşıyan, gözlüklü, mavi gözlü, uzun sarı saçlı, siyah gömlekli bir çocuk içeri girdi. İçerdekiler hemen ayağa kalktılar, 'Başkan geldi' dediler. Başkan mükellef makamına oturdu ve gazetecinin sorusu üzerine kimliğini açıkladı. Adı, Mehmet Özdemir'di. Atatürk Lisesi son sınıfında, Fen bölümü öğrencisiydi. Yaşı 19'du. Daha önce Türk Ocakları'nda çalışmıştı. Şairdi, aynı zamanda gazeteciydi. Oldukça düzgün bir ifade ile, Anadolu dışındaki türklerle ilgili görüşlerini açıkladı. Şimdilik istedikleri, onlara iyi muamele edilmesiydi. Oraları istila etmek ancak Türkiye kalkındıktan sonra mümkün olacaktı!..."

BAZI MAHFİLLER...

Karşılıklı konuşmanın bundan sonraki bölümünde, *"Akis'* muhabiri *"İkinci Kuvayı Milliye Derneği"* Genel Merkezinin oldukça lüks döşenmiş olduğuna işaret ettiği yazısını şöyle sürdürüyor:

"- Bu duruma gelmemiz mali bir harikanın sonucudur, dedi. Sonra bir Harman sigarası ikram etti. Odadaki çocuklar, önce bu eşyaları biriktirdikleri para ile aldıklarını söylediler. Fakat gazeteci ısrar edince açıkladılar:

— Bazı mahfiller ve bazı kimseler bu savaşta bizi destekliyor.

Sonra daha büyük bir samimiyet gösterdiler ve yardım makbuzlarının koçanlarını ortaya çıkardılar. Bu koçanlara göre, derneğe yardım edenler arasında Çiftçi Teşekküllerinden Turan Özdaş —1000 lira, müteahhitlerden İbrahim Tekiner —200— lira ve bu mesleklere mensup bazı kimseler vardı..."

Bugün çoğu kişinin adını bile hatırlamakta güçlük çetiği hatta ömründe hiç duymadığı bu derneğin genel başkanı "çocuk" şöyle söylüyordu:

'- Komünizmle mücadelede üç yol vardır: Hukuki, fikri ve fiili. Bu yolların birleştirilmesi gerekir. Bunun son misali Endonezya'dır. Daha önce de Brezilya.."

Ve Akis muhabiri röportajının sonunda *"Nasyonal sosyalist misiniz"* sorusuna *"Kat'iyen nasyonal sosyalist değiliz, nasyonal liberalistiz"* yanıtını aldığını belirttikten sonra *"çocuklardan"* biri en son şöyle diyor:

"- İtalya'da Karbonari cemiyetini işçiler kurmuştu. Hitler de bir işsizdi. Biz de öyle başladık.. "

* * *

Bugünkü Ülkü Ocakları'nın, Ülkücü Gençlik Dernekleri'nin köklerini oluşturan *"Kuvayı Milliyet Derneği"*'nin 11 Aralık 1965'te kurulduğunu bir kez hatırlatarak altını çizelim ve MHP İzmir İl Başkanı Ömer Faruk Işık'ın geçen yıl, 10 Kasım 1978'de bir İstanbul gazetesinde yer alan demecinin o günlerle ilgili bölümünü okuyalım:

"-... İkinci Kuvayı Milliyeciler diye bir dernek kurduk. Bu dernekte beraberdik. Ankara'daki Genel Merkez'den bize hep para geliyordu. Biz şaşırıyorduk. Hatta bir ara Amerikalılar da bize para vermeyi teklif ettiler. Daha sonra ayrıldık..."

Eski *"İkinci Kuvayı Milliyeci"*'lerden MHP İzmir İl Başkanı Ömer FarukIşık, o zamanlar Gümüldür dolaylarında katıldığı bir kampı da şöyle anlatıyor:

"- Kampta hep 17-18 yaşında gençler vardı. En yaşlıları bendim. Amacımız partinin felsefesini öğrenmek ve spor yapıp, tatil geçirmekti. Yanımızda av tüfekleri vardı. Tabii köyden çok uzak, ıssız yerler. Silahları köyün köpekleri gelir, dağdan kurt gelir, köpek gelir diye bulunduruyorduk..."

* * *

Bugün tepeden tırnağa içinde, olmakla birlikte, çapı, gücü, işleyiş ve örgütlenişi MHP ve yandaşı ' ülkücü" çetelerin boyutlarını aşan faşist terörün, hangi ekonomik, politik-ideolojik tezgah ve kalıplarda yetiştirildiğini, beslendiğini ve gündeme getirildiğini örneklemesi bakımından ilginç ve ibret verici değil mi?

O tarihlerde oldukça demokrat bir yayın çizgisi izleyen Akis dergisinin sahibi Metin Toker'dir. (Bugün Cumhuriyet Senatosu'nun Cumhurbaşkanı'nca seçilen üyesidir.) Yazı İşleri Müdürü Kurtul Altuğ, (AK Ajanstadır.), muhabirleri de Güneri Civaoğlu (Tercüman Gazetesi Genel Yayın Müdürüdür.) ile Teoman Erel'dir. Yukarıdaki röportaj da, halen Günaydın Gazetesi'ndeki köşesinde mesleğini sürdüren Teoman Erel'e aittir...

* * *

26 Mart 1966 tarihini taşıyan *"Akis"* dergisinin 6'ncı sayfasında *"Gençlik"* bölümüyle ilgili başlığı da okuyalım:

'- Saldırı Mangaları kuruluyor."

Yazının kollektif bir çalışmayla hazırlandığı göze çarpmaktadır.

E TERÖR NASIL ÖRGÜTLENDİ

Yıl henüz 1966'nın başları. Acaba bu *"Saldırı Mangaları"* niçin ve kimler tarafından tezgahlanır? Bununla ilgili oldukça uzun ve ayrıntılı bir yazıda, o günlerde İstanbul'da Taksim Meydanı'nda yapılan *"Komünizmi Tel'in Mitingi"* söz konusu edilmektedir. Miting sırasında *"sosyalistler niçin kahrolsun?"* diye soran Alp Ağrı adlı vatandaşın dövüldüğü belirtilen yazının bununla ilgili bölümünü okuyalım:

"- Cereyan eden bu olay, Türkiye'de yeni bir devrin, şiddet ve terör devrinin fiili başlangıcı sayılabilir. Gerçi Alp Ağrı'nın dövülmesi, son zamanlarda sıklaşmış olan bu tarz olayların ilki değildir. Daha önce de mesela TMTF binası işgal edilmiş, mesela SBF'de bir konferans basılmıştır. Ama, örgütlendirilmiş ve cebine para konmuş kara kuvvetin yumruğu, olayların dışındaki sade vatandaşın kafasında ilk defa patlamaktadır. Bu yeni devirde, bütün sindirme metodlarının ve şiddetin her türlüsünün kullanılacağı artık belli olmuştur..."

TÜRKEŞ YURDA DÖNDÜKTEN SONRA

"Akis" dergisi, 1966 yılının başlarında böyle söylüyor. Aynı yazıda, *"Saldırı Mangaları"*'nın hangi amaçla tezgahlandığına uzun uzun yer veriliyor. Yazının bir bölümünde de şöyle deniliyor:

"- Türkeş, yurda döndükten sonra, milliyetçiliği fanatik ve mistik hülyalardan ibaret sanan ümmetçilik, şeriatçilik propagandasına inanmış gençler etkili olmuştur..."

Türkeş'in 1964 yılı sonlarında yurda dönme izni verildiğini, 1965'in başlarında *"ülkü"* arkadaşı eski Milli Birlikçilerle birlikte CKMP'ye girdiğini, 1965 yılı ortalarında CKMP'yi ele geçirdiğini dikkatle hatırlayalım. O tarihlere kadar AP tarafından beslenen bazı *"gençlerin"* Türkeş'e çarkettiği de bilinen gerçek. Bunlar kimlerdi?

"Akis"'i okumaya devam edelim:

"- Geçen yıl Dönüşümcülere — Dönüşüm adlı derginin etrafında toplananlar — karşı Bulvar olaylarını yaratan mistik tiplerin, Muzaffer Özdağ'ın Bahçelievler'deki evinde sık sık toplandıkları ve ilhamlarını buradaki konuşma ve direktiflerden aldıkları bilinmektedir. Türkeş'in Genel Başkan seçildiği kongrenin güvenliğini sağlayanlar yine bunlardır..."

KİMSELER VE DESTEKLER

Bu *"kişiler"*'den *"Akis"* şöyle söz ediyor: *"AP'nin iktidarla birlikte artan mali gücü seferber edilince, parasızlık tanımanları çevremiş olan bu işsiz güçsüz kimseler..."*

Yarınların cinayet şefleri böyle tezgahlanıyor. Akis *"İman kuvveti - cüzdan kuvveti"* ara başlığıyla şöyle devam ediyor:

"- 1965 seçimlerine doğru yol alınırken, AP ile vurguncu tipteki özel teşebbüs, istismarcı yabancı sermaye ve gerici çevreler, gelişen sol fikirlere karşı bir mücadele koalisyonu kurmuşlardır. Öteden beri işlenen 'komünizme karşı maddi ve manevi güçlerimizi birleştirelim' sloganı bu devirde, maddi desteğe kavuşmuştur. Bu koalisyonu meydana getirenlerin adeta bir fon gibi aynı yöne para akıtmağa başlamaları dikkatten kaçmamıştır..."

1968'İN ÖNEMİ

Metin Toker tarafından 1967 yılının son haftasında yayınına son verilen *"Akis"* o zamanlar görüyorsunuz hiç de *"karşıt gruplar"*'dan söz etmiyor. Metin Toker'in 1968 yılının ilk haftasına dergisiz olarak adımını attığını ve bir süre sonra da 12 Mart'larda *"Sağda ve Solda Vuruşanlar"* filmiyle ortalıkta boy göstereceğini anımsayalım. Ama artık *şiddeti 1965'lerde değil, "1968'lerde" başlatmak* kaydıylai...

MALİ KAYNAKLAR

"Akis" sayfalarını kaldığımız yerden okumağa devam edelim:

"- DP'nin VC'lerinin (Vatan Cepheleri) yerine oturtulan Komünizmle Mücadele Derneklerinin finansmanı bu yolla ve bu fonla olmuştur. Bütün Türkiye'ye yayılan bu derneklerin büyük mali imkanları, konforlu büroları bu kadar kısa zamanda kolayca sağlanamayacak ölçüdedir...

... İktidarın sağladığı mali kaynaklar ise tam anlamıyla seferber edilmiştir. Bu safhada irili ufaklı gerici ve AP eğilimli derneklerin sayıları süratle artırılmaya, 'Komünizmle mücadele' paravanası arkasında iktidarı destekleyen besleme yayınların sayıları yükseltilmeye ve bunlar adeta bir konfederasyon halinde örgütlendirilmeye başlanmıştır. Komünizmle Mücadele Derneği, Milliyetçi Türk Gençlik Teşkilatı, Yüksek Öğrenim Gençliği Atatürkçüler Derneği, İkinci Kuvayı Milliye Derneği bu konfederasyonda yer alan kuruluşlardır. Aslında bu derneklerin üyeleri az, fakat militanları cüretli ve mali takatleri büyüktür. Bu gizli konfederasyonun Türkiye çapındaki aktif kadrosunu teşkil edenler 300-500 rakamı civarındadır. Ama bir dernekte üye olan diğerinde idare heyeti üyesi ve bir diğerinde de başkandır. Mali kaynakları ise, özel teşebbüs yardımları, devlet yardımları ve AP'nin eline geçen belediyelerin yardımlarıdır..."

DEVLET HAZİNESİ

Bunlar, Vehbi Koç tarafından 1965'de yılın olayı olarak nitelenen TİP'in 15 milletvekiliyle millet meclisine girmesine karşı ve hemen o dönemde *"devlet elden gidiyor"* feryatları arasında devletin en yetkili kademelerinde alınan *"güvenlik"* önlemleri olsa gerek. Dergiyi gene kaldığımız yerinden biraz daha okuyalım:

"- En büyük yardım, artık AP'nin elinde olan devlet hazinesinden akmaktadır. Devlet bütçesinden bu işe, mesela 1966 yılında sarfedilecek olan para 10 milyon liraya yakındır. Bunun 6 milyonu, parlamentoda AP'lilerin kulisi neticesi, Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesinde, Köy Okulları Yaptırma faslından Yayın Müdürlüğüne 'komünizme karşı köylülerimizi korumak için yapılacak karşı yayın gideri' olarak ayrılan paradır. Bu para, AP'nin aşırı sağcı kültür Müsteşarı Adnan Ötüken'in eliyle sağcı ve gerici fakat tarafsız yayınları desteklemekte kullanılmaktadır..."

ŞİKAGO GANGSTERLERİ

Yazıda bu konuda yer ve ad belirtilerek örnekler de verilmektedir. Paralar sağcı derneklere akmaktadır. İş o hale varmıştır ki, *"şu günlerde bakkallar dahi teberru, abone veya ilan talebi ile karşılaşmaktadırlar"* deniyor. *"Bu talebi hoş karşılamayanlar ise komünistlikle veya komünistleri korumakla tehdit edilebilmektedirler..."*

Peki ya vermeyenler? *"Akis"* dergisindeki yazıda şöyle deniyor:

"- Bunlara, Şikago gangsterlerinin yaptıkları gibi, istenen haracı vermedikleri takdirde - müesseselerinin başlarına yıkılacağı - hissettirilmektedir..."

MOBİL VE HÜKÜMET

Şimdi gelelim talep ve istekleri hiç kırılmadan yerine getirenlere. *"Akis"*'i okuyalım:

"- Bu faaliyeti büyük bir cömertlikle karşılayan bir şirket de, Mobil'dir. Mobil'in, petrol tartışmaları sırasında yabancı şirketler lehinde bildiriler yayınlayan ve merkezi Ankara'da bulunan bir sağcı derneğe Maltepe'de bir daire hediye ettiği ifade edilmektedir..."

Peki bütün bu gelişmelere karşı hükümet ne yapıyor? Yazının ilgili bölümünü okuyalım, şöyle deniliyor:

"- Propaganda, teşvik ve kışkırtma, mali destek ve organizasyon bu hale gelince, eline sopayı geçiren militan, beklenen günün geldiği inancı içinde sokağa dökülmüştür. Bu sokağa dökülenler sayıca az, fakat fanatik hareketli ve taşkın tiplerdir. Üstelik bunlar, Faruk Sükan'ın polislerinden himaye görmektedirler"

SÜKAN'IN ROLLERI

Zamanın İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın yıllar sonra CHP ağırlıklı hükümette ne roller üstlendiği ve bu hükümetten hangi gerekçelerle istifa ettiği düşündürücü olsa gerektir. Sükan'ın rolünü daha gelişmiş ve ince yöntemlerle sürdürdüğünden kuşku duyulabilir mi? 1948'lerin Tan Matbaası yakıcılarından, 1966'ların İçişleri Bakanı Sükan'ın rolü o günlerde *"Akis"* in diliyle şöyle bir örnekle anlatılıyor:

"- TMTF'nin basılması tipik bir olaydır. İstanbul Üniversitesi'nde bu yıl türeyen, devamlı olarak 10-15 kişi ile gezen Atilla Kılıçoğlu adında bir kabadayı, TMTF binasını - komünistleri koruyorlar - gerekçesiyle ve zor kullanarak işgal etmiş, başkanlık makamında tam 15 saat oturmuş, gazetecilere - TMTF'ye el koyduğunu - bildirmiş, üstelik Polis tarafından himaye görmüştür. Olay yerine çok geç gelen Sükan'ın polisleri, Kılıçoğlu'nu binadan büyük bir şefkatle çıkarmışlar ve ifadesini dahi almadan salıvermişlerdir. Kılıçoğlu'nun binada unuttuğu çantasında Adolf Hitler'in yazdığı bir kitap bulunmuştur..."

DEMİREL'İN DUYGULARI

Ve *Akis* dergisinin yazısında, o hafta *"Komünizmi Tel'in Mitingi"*'ne katılanların, daha sonra Cumhuriyet ve Akşam gazeteleri ile TİP merkezini basmak istedikleri de belirtiliyor ve yazı, zamanın Başbakanı Süleyman Demirel'in mitingle ilgili sözleriyle son buluyor. Demirel şöyle demiş:

"- Vakur bir miting oldu..."

SUÇLULAR AYAĞA!...

Bu tablo,bundan 14 yıla yakın öncesinin tablosudur. Bu tabloda kimler ve hangi güçler yoktur ki.... Sermaye, Amerika ve Türkeş'ler, Sükan'lar, Demirel'ler. . Bu tablo 12 Mart'ın koruyucu kanatları altında Türkiye'ye armağan edilmiştir.

Hiç bir yorum yapmadan, bu tablonun sanıklarını İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcısı'nın geçtiğimiz hafta 27 Kasım 1979 günü Askeri Mahkemede okuduğu iddia ve talebi ile karşı karşıya bırakıyoruz Askeri savcı, çeşitli katliam, cinayet ve yaralama olaylarına karıştıkları gerekçesiyle, Şerafettin Afşar, Mustafa Baki Gülcan, Vedat Kasımlar ve Veli Can Oduncu adlarındaki *"ülkücü"* sanıklar hakkında ölüm cezası talep ederken şöyle diyor:

"- Bu kabil eylemler Türkiye'de yıllardan beri devamlı surette ve tedrici olarak tırmandırılarak sürdürülmektedir. Bu aslında uzun bir zaman aralığına yayılmış bir planlı katliam hareketidir. Sanıkların eylemi de bu uzun süreli katliamın bir parçasıdır. Bu katliam Türkiye'de 1960'dan sonra gelişmeye başlayan, insanın insan tarafından sömürülmesini ortadan kaldırmaya, tüm vatandaşların insanca bir yaşama düzeyi ve onuruna ulaşmalarını sağlamalarını isteyen demokratik sol ve sosyalist düşüncenin Türkiye üzerine üsleriyle, çok uluslu şirketleriyle çöreklenmiş sömürücü emperyalist büyük devletlerin hegemonyasını silip atmamasını temin amacına yöneliktir Bu katliam 1961 Anayasasının asla kabul etmediği çarpık kapitalist düzenin sürdürülmesini çıkarlarına uygun bulan güçlerin hakimiyetlerinin sürmesini temin için sahnelenmektedir. İlerici, aydın ve emekçi insanların üzerine böylesi bir gaddarlıkla gidebilenler başka bir amaca hizmet etmiş olamazlar..."

Askeri savcının bu iddia ve talebinden sonra sermaye çevrelerinin feryadı basmalarını yorumlamayı gene kendilerine bırakıyoruz.

Bir arap atasözü şöyledir: *"Hain korkaktır."*

* * *

Yıllar boyu nice yiğit ve yurtsever evladı, bu kanlı sofrada kurban edilen Türkiye'nin ilerici, devrimci, demokrat, sol, sosyalist güçleri, faşist terörün sınıfsal ve tarihsel çözümünde birleşmelidirler. Unutulmamalıdır ki, gerici güçler toplumun anti-emperyalist, anti-faşist duyarlılığını köreltme yolunda da adımlar atmışlardır.

Bu ne 1968'lerde Batı Avrupa'dan Türkiye'ye gelen *"anarşi rüzgarı"*'dır, ne *"sağ ve sol silahlı gruplar çatışması"*, ne de *"şiddete başvurmuş öğrenci hareketi"*'dir...

Bu, içine zerkedilen burjuva çarpıtma, şaşırtma, provokasyon, tertip ve tezgahlarını giderek dışlayan ve objektifi netleşen sınıf mücadelesidir. Bu yerli-yabancı emperyalist,tekelci gerici güçlerin, para, silah ve kana boğduğu sınıf savaşıdır.

Antiemperyalist, antifaşist mücadele hedef ve ilkelerine çelik gibi sarılıp, iş ve eylem birliğinin ivedi yaşama geçirilmesi gerektiği ve bu yolda önemli adımlar atıldığı günlerdeyiz. Örgütlü bir halkı, silahın ve para'nın yendiği tarihte ve yeryüzünde görülmemiştir. Türkiye'de de bağımsızlık, demokrasi gücü parayı ve silahı yenecektir...

Tüm yurtta barış

○ Avrupa Güvenliği ve Silahsızlanma Sempozyumu yapıldı

TİP, TSİP ve Barış Derneği tarafından Ankara'da düzenlenen "Avrupa Güvenliği ve Silahsızlanma" konulu Sempozyum 27 Kasım 1979 Salı günü saat 17.00'de Çağdaş Sahne' de yapıldı. Barış güçleri arasında yer alan örgütler ve toplum kesimlerinin temsil edildiği bir divan tarafından yönetilen toplantıyı Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu üyesi ve Ankara İl Başkanı Zeki Kılıç açtı.

Açış konuşmasında, günümüzde tüm insanlığın ve özellikle aralarında Türkiye'nin de bulunduğu Avrupa kıtası halklarının ABD emperyalizminin yeni bir tehdidiyle karşı karşıya olduğunu belirten Zeki Kılıç, ABD emperyalizminin bu tehdidinin Avrupa kıtası halklarının barış yolunda elde ettiği tüm kazanımları bir kalemde tehlikeye düşürecek nitelikte olduğunu söyledi. ABD'nin Avrupa'ya yerleştirmek istediği yeni nükleer başlıklı Pershing II ve Cruiz füzelerinin, bu barışı tehlikeye düşürücü girişim karşısında barış güçlerinin kararlı tutum almalarını gerektirdiğini belirten Zeki Kılıç; bugüne dek her türlü saldırının, savaş tehdidinin, dolaylı dolaysız askeri müdahalenin ardından ABD'nin çıktığını kaydetti. Türkiye'nin de ABD'nin yeni füze yerleştirme girişimine "evet" demesinin sürpriz olmayacağını bildiren Zeki Kılıç, ülkemizdeki tüm barış güçlerinin bu füzelere ve emperyalizmin savaş kışkırtmalarına karşı tavır almalarını istedi.

Sempozyumda daha sonra Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun, TSİP Merkez Yönetim Kurulu üyesi Veli Gürcan, Ankara Milletvekili Erol Saraçoğlu, Maden-İş Sendikası Eğitim Daire Müdürü Süleyman Üstün, Petkim İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Karadayı, Baysen İş Genel Başkanı Cevat Özhasırcı, Sosyal-İş Merkez Yönetim Kurulu üyesi Ersin Atlı, Bank-Sen 4. Bölge temsilcisi Mehmet Tandoğan, Yeni-Haber-İş Genel Başkanı Eyüp Sıhhatli, Aster-İş Genel Merkez Temsilcisi Hüseyin Tevetoğlu, Ankara Enerji İş Genel Başkanı Ertuğrul Ergen, Devrimci Toprak İş Genel Başkan Yardımcısı Fuat Gedik, TÖB-DER Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tekin Üstün, TÜM-DER Genel Sekreteri Tahsin Usluoğlu, TÜS-DER Genel Başkanı H. Fevhmi Mavi, TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, TÜMÖD Genel Sekreteri Ercan Eyüboğlu, Sayıştay Denetçileri Derneği Başkanı Musa Özdemir, TRT-DER Ankara Şube Başkanı Nevzat Şenol, Genel-Der Genel Başkanı Hasan Ayhan, Topoğraflar Derneği Genel Başkanı Koray Erdem, Kimyagerler Derneği Genel Başkanı Mustafa Döşemeci, Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Sekreteri Ahmet Abakay, Arkeologlar Derneği Genel Başkanı Yaşar Tanman, İşçi Kültür Derneği Genel Başkanı Yılmaz Onay, KÖGEF Genel Başkanvekili Mehmet Yaşin, İKD üyesi Necmiye Bekel, DKB Genel Başkanı Yıldız Gürcan, Genç Öncü Genel Başkanı Abdurrahman Atakay, SGB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Hacı Mehmet Yalçın birer konuşma yaptılar.

BARIŞ GÜÇLERİNİN ORTAK BİLDİRGESİ

Ankara'da TİP, TSİP ve Barış Derneği'nin ortak girişimiyle düzenlenen "Avrupa Güvenliği ve Silahsızlanma" konulu Sempozyumda oluşturulan Divan, Sempozyuma katılanlar arasından bir komisyon seçerek, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı'na iletilmek üzere bir bildirgenin hazırlanmasını kararlaştırdı. Komisyon tarafından hazırlanan rapor, Sempozyuma katılanların görüşmelerine ve oylarına sunuldu ve oybirliğiyle kabul edildi.

Yığınsal bir katılımın çok önemli bir örneğini veren sempozyum adına Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun, TİP Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kılıç, TSİP Genel Yönetim Kurulu Üyesi Akay Sayılır ve Yeni Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Eyüp Sıhhatli, Çarşamba günü bildirgeyi Başbakanlığa verdiler. Başbakanlığa verilen bildirgede şöyle deniyordu:

"Sayın Süleyman Demirel,
Başbakan
Ankara

"ABD, NATO üyesi Batı Avrupa ülkelerine orta menzilli yeni Perşing-2 ve Kruyz füzelerini yerleştirme kararında olduğunu açıklamış bulunuyor.

"Kısa bir süre önce imzaladığı SALT-2 anlaşmasını bile henüz onaylamamışken, politik yumuşamanın askersel yumuşama ile tamamlanması sürecini geciktiren bu ABD planı dünyada acil ve kalıcı bir barıştan yana tüm insanları dehşete düşürmüştür.

"Yeniden bir dünya savaşı istemeyen, soğuk savaşın hortlatılmasına karşı olan dünya halkları bu yeni füzelerin barışı tehlikeye sokmasından endişe duymaktadırlar.

"Geçtiğimiz ay Sovyetler Birliği'nin barış ve silahsızlanmadan yana yaptığı somut öneri ve açıklamalarına karşılık ABD'nin hiçbir geçerli ve inandırıcı gerekçeye dayanmayan bu girişimi barışsever dünya kamuoyunun haklı tepkisini toplamaktadır.

"Dünya Barış Konseyi 27 Kasım tarihini bu yeni ABD füzelerine karşı uluslararası eylem günü ilan etmiş, tüm dünya barış güçlerini ve barışseverlerini savaş kundakçısı bu yeni füzelerin Avrupa'ya yerleştirilmesi girişimine karşı çıkmaya çağırmıştır.

"Dünya Barış Konseyi'nin çağrısı üzerine, uluslararası eylem günü olarak kabul edilen 27 Kasım 1979 günü, siyasi partiler, sendikalar, meslek kuruluşları ve demokratik kitle örgütleri temsilcilerinin katıldığı 'Avrupa Güvenlik ve Silahsızlanma Sempozyumu'nda aşağıdaki noktalarda görüş birliğine varılmıştır:

"1. Önümüzdeki günlerde Brüksel'de toplanacak NATO Konseyinde Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin halkımızın barış istemleri doğrultusunda Perşing-2 ve Cruise füzelerinin NATO ülkelerine yerleştirilmesine kesinlikle karşı çıkmasını,

"2. Bu doğrultuda savaşım veren 200'ü aşkın örgütün temsil ettiği barış güçleri ve barışseverlerin bu savaşımı diri tutarak etkin bir biçimde sürdürülmesine, en geniş yığınlara yaymasını ve bu amaçla eylem ve güç birliğini geliştirmesini,

"3. Dünyamız ülkelerinin bir çoğu siyasal bağımsızlıkları toplumsal bağımsızlığa geçme savaşımı verirlerken hükümetin bu ülkelerin vermekte oldukları savaşımı, farklı sistemlere sahip ülkelerin barış sorununa nasıl değişik çözümler getirdiklerini ve dünya barışı konusundaki eğilimlerinin gözden uzak tutmamasını talep eder,

"4. Ulusal bağımsızlık geleneğine bağlı, savaştan çok zarar görmüş ve barışın değerini kavramış bir toplumun barış güçleri ve barışseverleri olarak barış için savaşımın emperyalizme karşı savaşımdan ayrılamayacağının vurgulanmasını,

"5. Ülkemize de yerleştirilmesi tasarlanan bu tür füzelerin soğuk savaşı tırmandıracağına, topraklarımızın bu amaçla kullanılmasının komşularımızla iyi ilişkilerimizi zedeleyeceğine, izlememiz gereken barışçı ve bağımsızlıktan yana politikaya ters düşeceğine, NATO'nun silahlanma harcamalarından ülkemize düşen payın kalkınmamızı engelleyen önemli etkenlerden biri olduğuna dikkat çeker,

"6. Pershing II ve Cruise füzelerinin ülkemize yerleştirilmesinden yana olmanın doğuracağı ağır sorumluluğu bir kez daha hatırlatarak bu konuda biz, barışseverler ve barış güçlerinin ardıcıl savaşım vereceğimizi bildiririz.

"Saygılarımızla."

İstanbul'da ölüm füzelerine karşı eylem birliği

ABD'nin bazı Avrupa ülkelerine yerleştirmeyi tasarladığı Pershing ve Cruise ölüm füzelerinin protesto edilmesi için bütün dünyada açılan barış Kampanyası Türkiye'de de çeşitli illerde yapılan toplantılarla sürüyor. Türkiye'nin barıştan yana güçlerinin tamamı, "Ölüm Füzelerine Hayır" kampanyasına örgütlü güçleriyle katılıyorlar. Bir hafta boyunca yapılan bir dizi toplantıda emperyalist savaş çılgınlığı lanetlendi, silahlanma yarışının insanlığı büyük bir felakete sürüklediği geniş kitlelere anlatıldı.

Barışsever güçlerin örnek bir birlik içinde sürdürdükleri kampanyanın toplantılarından biri de İstanbul'da yapıldı. 28 Kasım gecesi yapılan kapalı salon toplantısında kampanyayı yürüten TİP, TSİP ve Barış Derneği adına birer temsilci konuşmalar yaptı. Tepebaşı Salonu'nda yapılan tolantıya kalabalık bir izleyici kitlesi katıldı. Disiplinli ve coşkulu bir biçimde geçen toplantı, aynı zamanda bir kültür ve sanat gösterisi oldu. İşçi Kültür Derneği korosu, Ruhi Su, Genco Erkal, Sümeyra Çakır ve Maden-İş korosunun katıldığı kültür ve sanat gösterisi, toplantının içeriğini güçlendirdi.

İstanbul'daki toplantı da gösterdi ki, barış mücadelesi bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de çok geniş bir tabana sahiptir. Bu güçlerin birliği, ölüm füzelerinin ülkemize de yerleştirilmesini engelleyecek bir etkinliğe sahiptir.

güçlerinin eylem birliği

● BARIŞ GÜÇLERİNİN EYLEM BİRLİĞİ MİTİNGİ İZMİR'DE YAPILDI

24 Kasım 1979 Cumartesi Günü TİP, TSİP ve Barış Derneği tarafından ortaklaşan düzenlenen "Ölüm Füzelerine Hayır" mitingine içlerinde DİSK ve TÜRK-İŞ'e bağlı 17 sendika, TMMOB'ye bağlı 6 oda, Genç Öncü, İlerici Gençler ve SGB' gibi gençlik örgütlerinin de bulunduğu 57 örgüt katıldı. Yığınsal ve coşkulu ve disiplinli bir biçimde gerçekleşen gösteri basında geniş yankılar uyandırdı. Hürriyet gazetesi mitingi Emniyet yetkililerine atfen "Son yıllarda İzmir'de yapılan en büyük yürüyüş" olarak niteledi.

İzmir'lilerin büyük bir ilgi ile izledikleri yürüyüş saat 14.00'de Konak alanında başladı. Daha önceki miting ve yürüyüşlerdeki slogan curcunası, mitinge ağırlık koyma hevesleri yüzünden seyredenleri adeta korkutan kargaşa yerine bu kez, düzenli sıralar, coşkulu bir disiplin ve ilk bakışta göze çarpan ortak bir sorumluluk anlayışı vardı.

Taşınan pankartlarda önceden saptanan şu sloganlar bulunuyordu: "Atom füzeleri değil, iş istiyoruz", "Vergilerimiz ölüm füzelerine harcanamaz", "Avrupa'da ABD füzelerinin yeri yok" "Ücret indirimi değil, silah indirimi", "Füzelerin gölgesinde barış olmaz", "Gündeme geldi füze, tekeller çıktı düze", "ABD füzelerine hayır", "Silahlanma yarışına son", "Yeni bir dünya savaşına hayır", "ABD defolsun üslere el konsun", " Barış, dostluk, dayanışma", "Yaşasın barış güçlerinin birliği", "Ya istiklal, ya NATO", "Genel ve tam bir silahsızlanma", "Tüm komşularımızla saldırmazlık paktı imzalansın.". Yürüyüş ve miting süresince bütünüyle ortak sloganlar söylendi. Ajitatörler kortejin iki yanına toplanmış halka eylemin amaçlarını açıkladılar. Kortejin başı miting alanına girdiğinde henüz toplanma alanında bekleyen gruplar bulunuyordu.

Mitingde sırasıyla Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun, TSİP Bölge Sekreteri Turgut Koçak, TİP Merkez Yönetim Kurulu Üyesi ve İzmir İl Başkanı Vedat Pekel, Barış Derneği İzmir Temsilciliği adına Cemal Kıral birer konuşma yaptılar. Türkiye' ye Pershing-2 ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesine karşı çıkan konuşmacılar, barış güçleri arasında sağlanan bu birlikteliğin sürdürülmesini ve mücadelenin bütün alanlarına yansıtılmasını istediler. Türkiye İşçi Partisi adına konuşan MYK üyesi Vedat Pekel özetle şunları söyledi: "... Dünya Barış Konseyi'nin hedefleri doğrultusunda ve dayanışma içinde atılmış bir adım olan 'Ölüm Füzelerine Hayır' kampanyası ve bu kampanyanın bir parçası olan bugünkü eylemimiz uluslararası dayanışmanın somut bir kanıtıdır. Şu anda dünyanın dört bir yanında barıştan yana tüm insanlar 'Ölüm füzelerine' karşı seslerini ve eylemlerini yükseltiyorlar. Onlara dostluk ve dayanışma duygularımızı iletiyoruz. Kardeşler, nükleer silahların gölgesinde ve bir 'dehşet dengesine' dayalı olarak ayakta duran dünya barışını kalıcı hale getirmek zorunludur. Bu amaçla:

— stratejik silahların sınırlandırılmasını amaçlayan SALT-II anlaşmasının Amerikan Senatosu'nca derhal onaylanmasını,

— nükleer silah üretiminin ve denemelerinin durdurulmasını, mevcut nükleer silah stoklarının imha edilmesini,

— karşılıklı kuvvet indirimi ile birlikte genel ve tam bir silahsızlanmaya gidilmesini talep ediyoruz." Pekel sözlerini şöyle bitirdi: "Ülkemiz topraklarına yerleştirilmek istenen 'Ölüm Füzeleri'ne karşı ortak çıkarlarımız ve ortak öfkemiz bizleri birleştirdi. Tüm demokratik güçlere örnek olması gereken bu ilkeli ve anlamlı birlikteliği coşkuyla selamlıyor ve kalıcı olmasını diliyorum. Daha da geliştirilmesi gereken bu ortak tavrın küçük grup çıkarları uğruna, emr-i vakiler ve tek yanlı dayatmalarla bundan sonra da heder edilmeyeceğine inanıyorum. Bu olumlu adım, dayatan yaşamsal koşullar karşısında en geniş kitlelerin güç ve eylembirliği, ilkeli bir temel üzerinde sınıf mücadelesinin bütün alanlarına yansıtılmalıdır. Bunu başarmak zorundayız ve mutlaka başaracağız."

Yürüyüş kortejı en önde Barış Derneği flaması, onun ardında her biri kendi içinde alfabetik sırayla sendika, köylü örgütü, meslek örgütleri, diğer demokratik kitle örgütleri ve gençlik örgütü flamaları; flamaların arkasında her örgütten bir temsilciden oluşan bir protokol heyeti ve daha sonra da flamaların dizliliş sırasına uygun olarak yürüyen kitlelerden oluştu. Eylem, içerik yönünden bütünüyle amacına uygun, biçim yönünden ise tüm demokratik güçler için örnek alınması gereken bir düzeye ulaştı.

Eylemin ele alınış tarzında olumluluk, ilkelere sonuna kadar uyulması ve bütün bunların zoraki değil de istenerek yapılması eylemin kendisini de olumlu yönde etkiledi. Gerici faşist güçlerin artan baskı ve tehditleri karşısında 24 Kasım eylemi, korunması ve geliştirilmesi gereken bir adım olarak demokratik güçlerin görevleri arasında yerini aldı.

Kitle kırım silahlarına son!

ABD emperyalizminin NATO yoluyla Orta Avrupa'ya ve Türkiye'ye yerleştirmek istediği Pershing II ve Cruise adlı yeni ölüm füzelerine karşı tüm ülke çapında olduğu gibi Bursa'da da barış güçleri bir araya gelerek emperyalizmin bu yenisaldırısını durdurabilmek için ortak çalışmalar yapmayı kararlaştırmışlardır. Bu çalışmaların ilki bir kapalı salon toplantısı olarak yapıldı.

25 Kasım 1979 günü akşamı Bursa'nın en büyük salonlarından birine sahip bulunan Teyyare Sineması'nda Bursa'lı barış güçleri bir araya geldiler. Büyük bir coşkuyla süren gecede tertip komitesi adına konuşan TSİP İl Yönetim Kurulu üyesi Şükrü Çelikyapı barış güçlerinin birlikteliğinin önemini ve bu eylemin bu birliktelik açısından esaslı bir adım olacağını vurguladı. Sonra söz alan Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun Dünyada ve ülkemizde barış mücadelesini ve bu son ölüm füzeleri yerleştirilmesi girişimine karşı ülkemizdeki barış güçlerinin çalışmalarını dile getirdi. Gecede Nötron Bombası ile ilgili bir belgesel filmin gösterilmesi ve böylece emperyalizmin silahlanma için yaptığı çalışmalar bir kez daha vurgulandıktan sonra şiirler ve barıştan yana marşlarıyla koro gecenin programına katkıda bulundu. Saz ozanı Derviş Parlak barış ve yemen türküleriyle gecenin coşkusuna coşku kattı. Gecenin bitiminde Türkiye İşçi Partisi İl Başkanı Cengiz Koç ülkedeki barış güçlerinin yeni ölüm füzelerine karşı hazırlamış oldukları ortak deklarasyonu sunarak, ülkemiz barış güçlerinin emperyalizmin silahsızlanma yarışının mutlaka önüne geçeceğini, emperyalizmin bu yeni saldırısının da mutlaka püskürtüleceğini vurguladı.

ESKİŞEHİR'DE BARIŞ GÜÇLERİ EYLEM BİRLİĞİNİ SOMUTLADI

Eskişehir'de TİP İl Başkanı Vedat Baranoğlu, TSİP İl Başkanı Etem Kiper, Barış Derneği Temsilcisi Dursun Sabur tarafından düzenlenen "Avrupa Güvenliği ve Silahsızlanma" konulu toplantı 27 Kasım gecesi yapıldı. 20'yi aşkın sendika ve kitle örgütü tarafından desteklenen toplantı da ilk konuşmayı TSİP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Hasan Cebi yapmıştır. Daha sonra konuşan TİP Merkez Yönetim Kurulu üyesi ve Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı Özcan Kesgeç, sosyalist sistemin kararlı ve takipçi barış mücadelesini anlatarak, buna karşılık ABD emperyalizminin savaş kışkırtıcısı olduğunu vurguladı ,ve ülkemizde barış mücadelesinin önemini hatırlattı. Kesgeç konuşmasının son bölümünde şöyle dedi: "İran'daki son gelişmeler ve bunun yanında 14 Ekim seçim sonuçlarının hemen sonrasında ülkemizdeki gelişmeler ABD'nin ölüm füzelerini Avrupa'ya ve ülkemize yerleştirme planı ile birlikte ele alınmalıdır. "Gerek emperyalizmin son manevralarının ve gerekse ülkemizdeki gelişmelerin önü kesilebilir. Yeter ki bunun için, gene ülkemiz barış mücadelesi tarihinde ilk kez bu denli olumlu nitelikler taşıyan bir ortak mücadele korunup geliştirilsin. Bilimsel sosyalistler, ilericiler, demokratlar tüm barış güçleri bu platformda birlikteliğini sürdürsün, bu mücadeleyi geliştirip, güçlendirsin. Kitlelerin örgütlü mücadelesini yenecek bir füze ya da bomba henüz bulunmadı. Bulunması da olanaksız! Yeter ki kitlelerin örgütlü birleşik gücü seferber edilsin!"

Üçüncü konuşmayı Barış Derneği adına Merkez Genel Yönetim kurulu üyesi Dr. Cüneyt Başbuğ yaptı ve Salt-1 ve Salt-2'nin amacını ve barış güçlerinin birlikte olması gerektiğini belirtti. Toplantıdaki son konuşmayı ise Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Rıdvan Karalar'dı.

Hollanda: Hristiyan Demokratlar füzeler konusunda anlaşamıyor

Geçtiğimiz Cumartesi günü Hollanda'nın Utrech Kentinde 40.000 kişi, NATO tarafından amaçlanan Batı Avrupa'ya yeni orta menzili Amerikan füzelerinin yerleştirilmesi planlarını protesto etti. Miting sırasında aralarında Hollanda Emek Partisi Parlamento grup başkanı ile eski başbakanlardan Joop den Uyl'un da bulunduğu çeşitli parti ve örgütlerin temsilcileri Sovyetler Birliği'nin görüşme çağrılarının yanıtsız bırakılmamasını istediler. İktidardaki Hristiyan Demokrat Parti içinde de NATO planlarının desteklenmesi konusunda görüş ayrılıkları çıktığı bildiriliyor. En az 10 Hristiyan Demokrat Milletvekilinin Parlamento'da bu planlara karşı oy kullanabilecekleri belirtiliyor.

13 milyon Alman Ölüm Füzelerine "hayır" dedi

Geçen Pazartesi günü bir basın toplantısı yapan ADC Ulusal Cephesi Ulusal Komite Başkanı, ABD'nin Batı Almanya'ya yeni orta menzilli nükleer silahlar yerleştirme planlarına karşı ülke çapında açılan imza kampanyasının sonuçlarını açıkladı. "Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin İrade Beyanı" adı altında açılan imza kampanyası bildirisinde "Batı Avrupa'ya yeni nükleer silahların yerleştirilmesi", "Silahlanma yarışına son verilmesi", "silahsızlanma", "karşılıklı eşit güvenlik" gibi talepler yer alıyordu. Ulusal Cephe Ulusal Komitesi Başkanı, kampanyaya 13 milyon 115 bin 640 ADC yurttaşının katıldığını açıkladı. Bu rakam ADC'de 14 yaşından büyük kişilerin yüzde 96'sını oluşturuyor.

Meksika Komünist Partisi 60 yaşında

Aztekler ülkesinin en eski siyasal partisi olan Meksika Komünist Partisi 24 Kasım'da 60. kuruluş yılını kutladı. MKP, değişkenlik gösteren tarihi boyunca ülkenin bugün sayıları 65 milyonu bulan Meksika'lı işçi ve emekçinin sömürü ve baskıya karşı, politik ve toplumsal haklarıçin mücadele verdi. Sınıf bilincini ve Marksist ideolojiyi ezilmiş ve bilinçsiz yığınların yüreğinde yeşertmek için sürekli çaba gösterdi. Yığınları örgütlemek, onlara kapitalistlerin, toprak ağalarının ve yabancı tekellerin çok gördüğü onurlu bir insan yaşamı sağlamak için çalıştı. Meksika'lı komünistler 1920'lerin sonunda birleşik sendika hareketinin yaratılmasında ve bir işçl-köylü ittifakı oluşturulmasında yönlendirici konumda yer aldılar. 1938 yılında da petrol sanayi ile demiryollarının devletleştirilmesi için verilen yığınsal mücadelelere en ön saflarda katıldılar.

Meksika Komünist Partisi her zaman emekçilerin çıkarları için tavır alma temeli üzerinde ve egemen sınıfların dinmeyen kinine karşı mücadele verdi. Parti üyeleri izlendi, zindanlara atıldı, katledildi ve MKP uzun süre illegal çalışmak zorunda bırakıldı. Bütün bunların üstüne oportünist unsurlar 1940'lı yıllarda partiyi büyük zararlara sürüklediler. Ancak 1960 yılındaki XIII. Kongreden sonra parti yeniden marksistleninist bir çizgiye oturabildi.

Son zamanlarda MKP, 1977 Mayıs'ındaki XVIII. Kongresinde belirlenen hedef doğrultusunda, yani mücadeleci bir yığın partisi olma yolunda önemli adımlar attı. Partinin sendikalar, gençlik ve kadın hareketi içindeki artan etkisi, antiemperyalist eylemlerin örgütlenmesindeki artan rolü ve Partinin legalleşmesi başarısı bunun kanıtıdır. MKP' nin bu yıl yapılan seçimlerde onbinlerce sempatizan ve çok sayıda yeni üye ile yürüttüğü seçim kampanyası, partinin halkla bütünleşmesinin bir göstergesi olmuştur. Parti, emperyalizmin ülke içişlerine karışması ve müdahalelerine karşı bir almaşık program hazırlamıştır. Bu programda komünistlerin sol güçlerin eylem birliği çabaları ifadesini bulmaktadır.

MKP'nin Meksika Halk Partisi (PPM), Sosyalist Devrim Parti (PSR) ve Sosyalist Eylem ve Birlik Hareketi (MAUS) gibi sol partilerleyaptığı seçim işbirliği bu açıdan önemli bir adım oluşturmuştur. Komünistlerin en büyük güç olduğu bu "Callcion de la Izquierda" (sol koalisyon) 1 Temmuz 1979 seçimlerinde, ülkede 50 yıldan beri iktidarda olan Devrimci Kurtuluş Partisi' nin (PRI) yerini korumasına karşın ülkede üçüncü büyük güç durumuna gelmiştir. Sol koalisyonun 18 parlamenterinden yarısı MKP üyeleridir.

Meksika Komünist Partisi son kongresinde uluslararası komünist harekete bağlı, marksizmleninizme dayalı konumunu güçlendirmiştir. MKP MK Genel Sekreteri Arnoldo Martinez Verdugo konuşmasında, partinin "bilimsel sosyalizmi bayrağına işlediğini" söylemiştir. MK Genel sekreteri MKP'nin kardeş partilerle ilişkilerine değinerek şunu vurgulamıştır: "Partimiz tüm kıtaların komünist partileri ve antiemperyalist güçlerinin büyük bölümüyle kardeşçe ilişkilerini geliştirmektedir. Bu ilişkilerimiz proletarya enternasyonalizmi ile ortak düşman emperyalizme karşı mücadelede dayanışmaya dayanmaktadır." MKP, emperyalizmin yıkılması ve yeni bir toplumun kurulması için en önemli koşul olarak komünist ve işçi partilerinin birliğini görmektedir.

Meksika Komünist Partisi yığınların devrimci savaşına önderlik ediyor

Britanya komünistleri gericiliğe karşı uyarıyor

Büyük Britanya Komünist Partisi'nin XXXVI. Kongresi 10-13 Kasım tarihleri arasında Londra'da yapıldı. Kongre, Britanyalı komünistlerin önündeki yeni görevleri belirledi ve kararlar aldı. BBKP MK Genel Sekreteri Gordon McLennan, kongre konuşmasında Parti'nin geçirdiği 60 yılın "işçi sınıfı ve Büyük Britanya'da sosyalizm davası için olağanüstü katkılarla dolu olduğunu" söyledi.

Parti Genel Sekreteri, Parti'nin bugünkü ve gelecekteki etkinliğinin artırılması için Kongrenin bir sıçrama noktası olacağını belirtti. Kongrede oybirliğiyle kabul edilen Ana Belge' de de Parti etkinliğinin arttırılması için yerine getirilmesi gereken görevler belirlendi. Ana Belge'de barış, güvenlik ve etkili silahsızlanma önlemleri için ulusal-toplumsal bunalım kaynaklarının kurutulması için mücadelenin gerekliliği vurgulandı.

Britanya'lı komünistler, bu görüşlerden yola çıkarak Sovyetler Birliği'nin, SBKP MK Genel Sekreteri L. Brejnev aracılığıyla geçen Ekim ayında ADC başkenti Berlin'de başlattığı barış girişiminin desteklenmesi kararını aldılar. Batı Avrupa'ya nükleer orta menzilli füzeler yerleştirilmesini öngören NATO planının "aynı zamanda Britanya'lı işçi ve emekçilere karşı düzenlenmiş bir haçlı seferi" olduğu kongrede belirtildi.

Büyük Britanya Komünist Partisi Kongresinin Ana Belge ve diğer kararlarında ülkedeki bunalım ve antidemokratik hükümet girişimlerine dikkat çekilerek, bunlara karşı amansız bir mücadelenin sürdürüleceği kaydedildi. Bu arada, güçlüklerin aşılabilmesi ve ülkede gericiliğin ve antidemokratik girişimlerin yenilgiye uğratılabilmesi için gerekli olan en önemli önkoşulun, tüm ilerici, demokrat, sosyalist ve komünist güçlerin birlik içinde mücadele etmeleri olduğu vurgulandı. Kongrede ayrıca tüm Britanyalı komünistlerin, birlik ve disiplinli bir güç oluşturulması gereğinin bilincinde oldukları ve bunun için çabaladıkları belirtildi.

G.Afrika'da yeni uranyum teknolojisi

Angola televizyonunda yayınlanan bir programda, ırkçı Güney Afrika'nın atom bombasına sahip olma çabalarına son verilmesi istenerek, "ırkçı Güney Afrika'nın elindeki bir atom bombası sadece Afrika için değil, bütün dünya için ciddi bir tehdit anlamına gelir" denildi. Programda, emperyalist batılı ülkelerin Güney Afrika ile işbirliği yaparak yeni suçlar işledikleri ve Federal Almanya'nın işbirliğiyle Güney Afrika'lı ırçıların, atom bombasının yapılabilmesini mümkün kılan yeni bir uranyum işleme sistemi geliştirdikleri kaydedildi.

Angola televizyonu, ırkçı Güney Afrika'nın illegal olarak işgal altında bulundurduğu Namibia ile uranyum çıkarılmasında işbirliği yapmasının batılı emperyalist ülkeler tarafından özendirildiği de belirtilerek, emperyalizmin ucuz işgücü sömürüsü ile "masal gibi kârlar" elde ettiği açıklandı.

Öte yandan Güney Afrika'lı atom bilimcileri, Güney Afrika' da askeri amaçla uranyum üretiminin şu anda Federal Almanya ile teknolojik işbirliğinin birinci aşamasında olduğu bildirildi. Yani nükleer silahların yapımı için gerekli olan kaliteli uranyum madeninin çıkarılmasında Federal Almanya büyük ölçüde teknolojik yardım yapıyor. Bu arada bazı Fransız atom bilimcileri, Federal Almanya'da geliştirilen ve yüksek kalite uranyum elde edilmesinde kullanılan "helicomteknolojisi"nin büyük ölçüde ırkçı Güney Afrika'ya verildiğini bildiriyorlar ve bunun Güney Afrika'nın yakın zamanda atom bombası ve başka nükleer silahlara sahip olması için belirleyici olduğunu belirtiyorlar.

Federal Almanya'nın Güney Afrika'daki ırkçılarla giriştiği bu akı işbirliği, dünya barış güçleri tarafından lanetleniyor. Federal Almanya'daki ilerciler, DKP başta olmak üzere, Federal Alman Hükümetinin bu tür ilişkilerden vazgeçerek savaş kışkırtıcılığına son vermesini talep ediyorlar.

5 kıtadan haberler

ABD'DE ÖRGÜTLÜ SUÇLAR İÇİN HER YIL 50 MİLYAR DOLAR HARCANIYOR

Amerika Birleşik Devletleri'nde meydana gelen örgütlü suç olaylarında her yıl 50 milyar dolar harcandığı bildirildi. Los Angeles güvenlik yetkililerinin açıklamalarına göre, örgütlü suçlarda harcanan bu paraların büyük bölümü eroin, esrar gibi uyuşturucu madde alımında kullanılıyor. Ayrıca yine bu harcamaların içinde kumar salonları işletilmesi, döviz karaborsacılığı, kaçak işçi çalıştırma ve porno film ve yayınları ticareti de bulunuyor. Güvenlik yetkilileri ABD'de örgütlü suçlarda harcanan para miktarının da, örgütlü suç oranındaki artışa koşut olarak yıldan yıla yükseldiğini belirtiyorlar.

İTALYA'DA ENFLASYON ORANI YÜZDE 20'YE YÜKSELDİ

Kapitalist Avrupa'nın en bunalımlı ülkelerinden biri olan İtalya'da enflasyon oranının son aylarda korkunç bir düzeye ulaştığı bildiriliyor. Yapılan açıklamaya göre son aylarda enflasyon oranı yüzde 20'ye ulaştı. İlgililer, bu rakamın son yılların en hızlı enflasyon artışını ifade ettiğini bildiriyorlar. Bu arada İtalya'da enflasyon oranının yanısıra işsizlik oranında da büyük ölçüde artış görülüyor. Resmi verilere göre işsizlik artışı da büyük oranlara varırken, Neapel kentinde 40 kişinin işe alınması için açılan bir sınava 38 bin kişi başvurdu. Bu durumun İtalya'da artık alışılmış bir görüntü olduğu belirtiliyor.

NİKARAGUA'DA SOMOZA'NIN KATLETTİĞİ OTUZ YURTSEVER'İN CESETLERİ BULUNDU

Nikaragua'nın başkenti Managua'da devrik diktatör Somoza tarafından katlettirilen otuz yurtseverin cesetleri bulundu. Cesetlerin toplu olarak gömülü halde bulundukları bildirildi. Nikaragua hükümeti tarafından yapılan açıklamaya göre toplu mezarı Somoza'nın uçaklarının saldırıları sonucunda yıkılan binaların enkazını temizleyen inşaat işçileri ortaya çıkardılar. Hükümet sözcüsü, cesetleri bulunan yurtseverlerin geçtiğimiz Mayıs ayında, Sandinist Cephe'nin harekete geçmesinden önce katledildiklerini açıkladı. Somoza'nın son diktatörlük günlerinde yüzlerce yurtsever Nikaragualı' nın toplu halde katledildikleri de hükümet sözcüsü tarafından açıklandı.

Portekiz seçimlerinde halk birliği sınanıyor

PKP adayı Georgette Gereira

Portekiz'de 2 Aralık günü yapılacak olan genel seçimlerde Komünist Partisi'yle bir dizi demokratik hareketin oluşturduğu 'Birleşik Halk İttifakı" sınavdan geçecek. Parlamentonun erken dağıtılması üzerine düzenlenen bu seçimle oluşacak yasama meclisi görevini normal genel seçimlerin tarihi olan Ekim 1980'e dek sürdürecek.

Portekiz'de yapılacak genel seçimler için, yurt dışında bulunan 1 milyona yakın göçmen Portekiz işçi de oy kullanacak. Sayılarının Fransa'da 850 bin, Federal Almanya'da 100 bin, Belçika'da 25 bin olduğu tahmin edilen Portekiz'li göçmen işçilerin büyük bölümünün 'Birleşik Halk İttifakı" (Alliance Povo Unido) için oy kullanması bekleniyor. Halk İttifakı'nın "göçmen işçiler seçim bölgesi" için gösterdiği adaylar arasında, PKP Merkez Komitesi üyesi ve Lizbon milletvekili Georgette Fereira bulunuyor. Fereira dışında Braga'lı işçi Juan Ramos, Joaquim Tiexeira ve gazeteci George Letria da demokratik cephenin adayları arasında yer alıyor.

2 Aralık seçimlerinden kısa bir süre sonra, 16 Aralık'ta da Portekiz'liler, belediye seçimleri için oy kullanacaklar. APU'nun birbiri ardına gireceği bu iki sınav, 1980 Ekim ve Aralık aylarındaki normal genel seçimler ve Devlet Başkanı seçimleri için devrimci güçlerin hazırlanması için bir dönüm noktası olacak.

BAĞLANTISIZLIK POLİTİKASINDA GÜÇLÜ MERKEZ

İlerici yönetimli burjuva yönetimlerinin iktidarda bulunduğu beş Latin Amerika ülkesini birleştiren And Paktı bundan tam on yıl önce Kolombiya başkenti Cartagena' da yapılan bir anlaşma ile kurulmuştu. Bu paktın üyeleri arasında bugün Bolivya, Ekvator, Kolumbiya, Peru ve Venezüella bulunuyor. Sadece üye devletlerin adları bile, bu devletler grubunun güçlü bir ekonomik potansiyele sahip olduğunu gösteriyor. Yüzölçümleri 4,7 milyon kilometre kare olan bu devletlerin toplam nüfusu ise 70 milyonu aşıyor. Bölge, hammadde kaynakları açısından olağanüstü zengin bir bölge. Tüm pakt üyesi devletler petrol yataklarına sahip. Bunlardan Venezüella ve Ekvator ise petrol bakımından en başta gelen ülkeler arasında. Bu iki ülke, aynı zamanda petrol ihraç eden ülkeler örgütü OPEC'in de üyeleri. Bugün çok az oranda petrol satan Peru ise bakır, kurşun ve demir yatakları bakımından çok zengin. Bolivya'da aynı durumda olan bir ülke.

Mayıs 1979'da And Paktı'na üye ülkelerin Devlet Başkanlarının Cartagena'daki 4. Zirve Toplantısı'nda Venezüella Devlet Başkanı Luis Herrera Campins, bu zirve toplantısının pakta üye devletlerin bundan böyle sadece ekonomik alanda değil, politik alanda da bütünleşmeyi sürdürmeleri açısından önem taşıdığını vurgulamıştı.

1976 yılına kadar Şili'nin de üye olduğu bu bölgesel ittifak aracılığıyla, Pakt üyesi devletler özellikle onaylanan sanayi programları ile ekonomik sorunlarını çözmeye çabalıyorlar. And Paktı devletlerinin 1980'li yıllarda kendi aralarındaki gümrüğü kaldırmaları ve ortak bir dış gümrük tarifesi saptamaları öngörülüyor. Ancak bu hedeflenen amaçlara ulaşılması konusunda henüz soru işaretleri var. Tek tek üye devletlerdeki egemen sınıfların farklı ekonomik çıkarları, öngörülen programların gerçekleştirilmesinde birçok güçlükler getiriyor.

Bugün Pakt üyesi beş devletin hükümetleri politik alandaki adımlarında da işbirliği ve eşgüdüm sağlamaya çalışıyorlar. Bu konuda geçtiğimiz Haziran ayında And Paktı devletlerinin Nikaragua'da Somoza rejimine karşı Sandinist Kurtuluş Cephesini tanımaları önemli bir adım oluşturdu. Bunun anlamı Nikaragua'daki demokratik güçlerin maddi ve manevi olarak desteklenmeleriydi. Pakt üyesi beş devlet, Amerika Devletleri Örgütü'nde de aynı biçimde tavır aldılar. Beş And Paktı devletinin 17 Amerika Devletleri Örgütü üyesi tarafından da onaylanan karar tasarısında Somoza'nın derhal istifa etmesi isteniyordu. Aynı zamanda, Pakt çerçevesi içinde Nikaragua'daki diktatörlüğe karşı savaşan güçlere ortak yardım önlemleri alınması kararlaştırıldı. 1979 Ağustos'unda yayınlanan "Quito Deklarasyonu"nda beş ülkenin temsilcileri "Latin Amerika'daki demokratikleşme sürecini" desteklediler ve Pasifik ülkelerinin karasuları üzerindeki sürekli ihlal eden ABD' ne karşı ortak tavır koydular. Politik alanda daha güçlü bir bütünleşme yolunda önemli bir adım da Bağlantısız Devletler Hareketi'nin Havana'da yapılan doruk noktasında atıldı. Pakt üyesi tüm devletler Bağlantısızlar Hareketi içinde bulunuyorlar. Peru ve Bolivya hareketin üyeleri. Kolumbiya, Ekvator ve Venezüella ise resmi gözlemci statüsüne sahipler.

Konferansta Peru Devlet Başkanı Francisko Moralis Bermudez tüm pakt üyesi devletler adına konuştu. Peru Devlet Başkanı, bugünkü amaçlarının ekonomik bütünleşme önemlerinden çıkarak ortak politik konumlar olmak olduğunu açıkladı. Konferansın sonuç bildirisinde de, And Paktı devletlerinin ekonomik ve politik bütünleşme çabaları, özellikle Bağlantısızlar hareketi içinde ekonomik ilişkilerin, güçlü bir ekonomik işbirliğinin gerçekleştirilmesi çerçevesinde hoşnutlukla karşılandı.

Politik gözlemciler bugün And Paktını politik bir blok olarak biçimlendirme olanağından söz ediyorlar. Bu durum, kuşkusuz adı geçen ülkelerin uluslararası ilişkilerdeki ağırlığını arttıracak ve aynı zamanda ekonomik bütünleşme yolunda yeni kazanımlar sağlayacaktır.

BM: Askeri üstünlük politikasına son!

BMÖ politik komisyonunda, sosyalist ve bağlantısız 19 ülke tarafından sunulan Silahsızlanmaya ilişkin bir Deklarasyon 30 çekimser oya karşı 98 oyla kabul edildi. Çekimser oy kullanan 30 ülke arasında NATO üyesi devletler bulunuyordu. Deklarasyon tüm devletleri, askeri üstünlük çabası ile güçlü olma politikasına dayanan ve silahlanma yarışının hızlanmasına neden olan rekabete son vermekle yükümlü kılıyor. Aynı biçimde kabul edilen bir kararda da, BMÖ Komisyonu İsrail'in nükleer silahlanma planlarını mahkum ediyor. BMÖ tüm devletleri İsrail ile nükleer işbirliğine son vermeye çağırıyor. BMÖ Güvenlik Konseyi de Rodezya'nın Zambiya'ya karşı saldırısını, Güney Afrika'nın desteğine dayalı olarak Zambiya'nın bağımsızlık ve ülke bütünlüğünü ciddi biçimde yarsiayan bir olay olarak niteledi. Güvenlik Konseyi Zimbabwe halkı ile aynı cephede olan devletlerin desteklenmesini istedi.

değişen dünya

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun bir süre önce Kıbrıs konusunda bağlantısız ülkeler tarafından hazırlanan bir karar tasarısını büyük bir çoğunlukla onaylaması, Türkiye ve Kıbrıs'ın Türk kesiminde uzun zamandan beri tezgahlanmak istenen bir oyunu yeniden gündeme getirdi. BM kararı, başta Rauf Denktaş olmak üzere, Kıbrıs'ın Kuzey kesimindeki ve Türkiye'deki gerici çevreler tarafından "bağımsızlık" ilanına bir gerekçe olarak gösterilmek isteniyor.

Rauf Denktaş ve yandaşları, BM kararını Rumların empoze ettiğini, karara kabul oyu veren ülkelerin "kandırıldığını" belirterek, "bağımsızlık ilanının Kıbrıs'ta uygulamak istedikleri önlemlerden sadece biri" olduğunu belirtiyorlar. Bu arada Türkiye'de de BM kararına karşı şovenist bir dalga yükseltilmek isteniyor ve ne yazık ki, bu çok yönlü oyuna bazı ilerici yazarlar ve dış politika yorumcuları da alt oluyorlar.

Sorun, en başta BM kararının bir "Rumların diğer ülkeleri aldatması" olarak değersizleştirilmesi, küçümsenmesi ve tanınmaması eğilimidir. BM kararının lehte ve aleyhte oy kullanan devletler tablosuna bakıldığında ortaya ilginç bir görüntü çıkmaktadır. Sadece karar tasarısını hazırlayan bağlantısız ülkeler değil, sosyalist ülkeler de karar tasarısının lehinde oy kullandılar. Dünyanın en büyük saldırgan gücü ABD ve NATO üyesi yandaşları ise karar maddelerinin bir kısmında çekimser kaldılar, bir kısmında ise aleyhte oy kullandılar.

Kıbrıs, BM, bağımsızlık

Sadece ortaya çıkan bu tablo bile kararın sadece bir "aldatmaca" olmadığını açık ve seçik olarak göstermektedir. Karar, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bağımsızlığına ve ülke bütünlüğüne tüm tarafların saygı göstermesini, toplumlararası görüşmelerle anılan çerçeve içinde soruna barışçı ve kalıcı çözüm getirilmesini öngörmektedir. Kıbrıs'taki tüm yabancı askeri birliklerin çekilmeleri de karar tasarısında yer almaktadır.

Oysa ki, Rauf Denktaş'ın "ilk önlem olarak bağımsızlık ilanıyla tehdit"lerine bakıldığında, olayda açık bir saptırma gözlenmektedir. Denktaş, Kıbrıs'lı Türklerin bu kararla "mağdur" edildiklerini iddia etmekte ve bu iddialarla hem Kıbrıs'lı Türkleri, hem de Türkiye'yi sonu belli olmayan serüvenlere sürüklemek istemektedir. Burada ilk sorulacak olan soru, Denktaş'ın kafasında "ilk önlem olarak bağımsızlık ilanından" sonra ne gibi "önlemlerin" tasarlandığıdır. Ne olacaktır izleyen "önlemler"? Kıbrıs'ta yeni bir savaş mı başlatılacaktır? Bağımsızlık ilanından öte, Türkiye'li faşistlerin pek meraklı olduğu "fetih ruhu" mu canlandırılacaktır? Faşistlerin "Milletimiz Kıbrıs'ın tümünü istiyor" sloganları mı yaşama geçirilmeye çalışılacaktır?

Bu türden davranışların bölgede yaratacağı gerginlik ortamı ve bu gerginliğin kimin işine yarayacağı açıktır. Kıbrıs'ta "bağımsız Türk Devleti" ilanının adı, emperyalizmin eskiden beri pek meraklı olduğu "taksim"dir. Yani, bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti devletinin ortadan kaldırılmasıyla ada NATO üyesi iki devlet arasında paylaştırılacak, böylece taksim edilen bu iki bölgeden NATO statüsü içinde ABD'li emperyalistlerin ve Avrupa'lı ortaklarının yararlanma olanağı ortaya çıkacaktır. Bundan amaçlanan da Kıbrıs'ı sosyalist ülkelere karşı, Ortadoğu'da bağımsızlık savaşı veren Filistin halkına karşı, İran'a karşı, tüm Ortadoğu halklarına karşı bir üs olarak kullanmaktır.

Ancak bir noktaya belirtmekte yarar var: BM kararı, emperyalizmin oyunlarını bir kez daha bozmuştur. Rauf Denktaş'ın ve Türkiye'li yardımcılarının "hesap" ve "hayal"lerinde başarı şansı çok azdır. AKEL, Kıbrıs'ta Türk ve Rum toplumlarının barış içinde, kardeşçe yaşayacağı bir ülke için kararlı bir tutum içindedir. Ortadoğu'da yenilgi üstüne yenilgi alan emperyalizm, Kıbrıs üzerindeki hesaplarında da yanıldığını anlayacaktır. Son BM kararları bunun bir göstergesidir.

• nail serikoğlu

Ho Şi Minh ve Georgi Dimitrov: Uluslararası bilimsel sosyalist gençlik hareketi eşsiz öğretmenlerinin yolunda ilerliyor

Gençliğin enternasyonalinin doğum günü

1919 yılının bir Ağustos gecesinde Passau ile Schaerding arasındaki Avusturya sınırını geçen beş komünist, sınır koruma köpeklerinin gittikçe uzaklaşan seslerini dinliyorlardı. Sessizce, kendilerini karşılayan Avusturyalı yoldaşlarını izleyerek bir tarlanın kıyısındaki patikadan yürüdüler. Bu sınır geçişine onları sürükleyen ne serüven hevesi, ne de romantik davranışlarıydı. Viyana'ya, uluslararası bir sosyalist gençlik "konferansına katılmaya gidiyorlardı.

Komünist olarak, bu konferansa legal biçimde sıkıntısızca katılmayı düşünemezlerdi; çünkü Almanya'da Weimar Cumhuriyeti'nin hempaları "kızıl tehlike" yalanını yayma uğraşı içindeydiler.

Almanya Hür Sosyalist Gençliği merkezinde Leo Flieğ, Fritz Heilmann ve Fritz Globig ile, aynı zamanda Sovyetler Birliği Komünist Gençlik Birliği (Komsomol) üyesi olarak Moskova'dan yeni dönmüş olan Alfred Kurella, Polonya delegesi olan Leo Hubermann ile birlikte zamanın Tuna Metropol'üne ulaştılar. Burada 25 Ağustos günü altı ülkeden gelen temsilciler sosyal demokrat "İşçi Gazetesi"nin salonlarında biraraya geldiler. Görüşmelerin konusu, 1907 yılında kurulmuş olan Sosyalist Gençlik Örgütleri Enternasyonali'nin geleceğiydi.

Sosyalist Gençlik Enternasyonal'i, II. Enternasyonal'den farklı olarak, birinci emperyalist savaşın başlangıcında sınıf ihaneti ve bölücülüğüyle karşılaşmamıştı. En başta tarafsız ülkelerin gençlik birlikleri, Gençlik Enternasyonali'nin Avusturyalı sekreteri Robert Danneberg'in Gençlik Enternasyonali'nin çalışmalarını durdurma ve proletarya enternasyonalizmini savaşın devamı için tehlikeye atma girişimlerini reddetmişlerdi. 1915' de yapılan Bern Konferansında seçilen yeni Gençlik Enternasyonali bürosu sekreterliğine, gençliği emperyalist katliamlarla mücadelede seferber etmek için ciddi çabaları görülen Willi Münzenberg getirildi. Bu seçim, Lenin ve Rusya'dan sürgün edilen diğer bolşevikler tarafından güçlü biçimde desteklendi.

OPORTÜNİSTLERİN SIZMA CABALARI

Büyük Ekim Sosyalist Devrim'inin zaferi uluslararası işçi gençlik arasındaki olgunlaşma sürecini önemli ölçüde teşvik etti. Çeşitli ülkelerde sosyalist gençlik birlikleri Sovyet Rusya ile dayanışmanın öncüleri oldular ve işçi partilerindeki devrimci, sol güçleri desteklediler. Komünist partilerin kurulmasından yana tavır aldılar. 1919 yılında artık, Gençlik Enternasyonali'nin bu eğilimlerini tam anlamıyla yaşama geçirmek ve oportünistlerin heryerde çeşitli renklerle gençlik arasına sızmasını ortadan kaldırmak gündemdeydi. 1919 Şubat'ında sağ oportünistler tarafından II. Enternasyonal politikasının gençliğe yansıtılması girişimi yapıldığı zaman, Leninist Komsomol Merkez Komitesi Gençlik Enternasyonali'nin yönetimine ve tüm ülkelerin gençlik örgütlerine bu çabalara katılmama, tersine kurulmakta olan III. Enternasyonal'e destek olma çağrısı yaptı. 1919 Mart'ında Gençlik Enternasyonali bürosu Komünist Enternasyonal'in kuruluşunu selamladı.

KOMSOMOL'UN İLK ADIMI

Gençlik Enternasyonali'nin yönetimi, Enternasyonal Gençlik Birliği'nin gelecekteki yolunu belirlemek amacıyla bir uluslararası gençlik kongresinin yapılması için 1918 yılının sonlarından beri çaba gösteriyordu. Komsomol'un insiyatifiyle Komünist Enternasyonal İcra Komitesi 1919 Mayıs ayı başında, kurulacak olan Komünist Gençlik Enternasyonali'nin program ve tüzüğü üzerinde çalışacak ve uluslararası gençlik kongresinin gündem tasarısını formüle edecek bir komisyon oluşturdu. Almanya'dan Münih'teki Hür Sosyalist Gençlik yöneticisi Alfred Kurella'da bu komisyonun çalışmalarına katılıyordu. Kurella KPD tarafından Lenin'e kurye olarak gönderilmiş ve Lenin'in önerisi üzerin Komsomol Merkez Komitesi ile ilişki kurmuştu. Komsomol tarafından kabul edilerek Komsomol sekreteri Lasar Schatzkin ile birlikte gençlik kongresine delege olarak katıldı.

Avusturya'dan görüşmelere Komünist Proletarya Gençliği temsilcilerinin yanısıra, aralarında 1915 yılında görevinden alınan Gençlik Enternasyonali'i sekreteri Robert Donneberg'in de bulunduğu Genç İşçiler Merkez Birliği temsilcileri katıldılar. Merkezciler savaş öncesi duruma geri dönülmesini istiyorlardı, Emperyalist "ana vatan savunması" ve burjuva barışçılığı gibi konularda teslimiyetçi bir tavır olmaya hazırdılar. Doğal olarak Komsomol'un delegeleri bu tutuma karşı dinamik bir biçimde protestoda bulundular. Bununla birlikte Viyana'da temsil edilen gençlik örgütlerinin sayılarının sınırlı olması nedeniyle bir karara varılamadı. Katılanlar bir geçici komite seçerek bu komiteye sonbaharda Almanya'da bir uluslararası gençlik kongresi düzenleneme ve kongreyi hazırlama görevini verdiler.

İLLEGAL KONGRE

Sayısız güçlüklerin aşılmasından sonra Kongre 20 Kasım günü öğleden sonra Berlin'de başlayabildi. Kongre gizli olarak yapılıyordu. 26 Kasım günü Kongre sona erinceye değin, her gün ayrı bir yerde toplanıldı. Bir keresinde Kaethe Kollwitz kendi atelyesini toplantı için verdi. Komünist Enternasyonal İcra Komitesini, Sosyalist Gençlik Enternasyonalini ve üye sayıları 200 bini aşkın Danimarka, Almanya, İtalya, Norveç, Avusturya, Polonya, Romanya, İsveç, İsviçre, Sovyet Rusya, İspanya, Çekoslovakya ve Macaristan'dan 14 gençlik örgütünü temsil eden delege ve konukların sayısı 19' du. Fransa sosyalist gençlik delegeleri ise teknik nedenlerle kongreye katılamamışlardı. Ancak bu gençlik birliği kongreye yazılı bir rapor sunmuştu.

Komünist Gençlik Enternasyonal'inin yeni program ve tüzüğünün onaylanmasıyla o zamana dek var olan Sosyalist Gençlik Enternasyonal'i kaldırılmış oldu. Bunun yerine Komünist Dünya Gençliği'nin örgütlü birliği kuruldu. Kongre görüşmelerinin ideolojik tutumuna, Kongre'nin ilk günü kabul edilen "Rus Proletaryasına Selam" mesajı tanıklık etmekteydi. Bu mesajda Sovyet Rusyası'nın savunucularıyla sıkı dayanışma ifade ediliyordu ve burjuva ve sosyal-demokrat basın ve yayın organlarında dünyanın ilk işçi devletini yıkmak için yapılan yalan kampanyasını boşa çıkarmak için herşeyin yapılacağı bildiriliyordu.

Daha sonraki yıllarda, Komünist Gençlik Enternasyonali'nin etkisiyle birçok ülkede komünist gençlik birliklerinin kapitalist baskı önlemlerine karşı, proleter gençliğin çıkarlarını temsil için önemli eylemler yapıldı.

Örneğin Almanya Komünist Gençlik Birliği (KJVD) tarafından 1926 başında Prenslere karşı halk iradesi kampanyası işçi gençliğin geniş kesimlerini seferber etti. Komünist Gençlik Enternasyonali'nin V. Kongresi Alman işçi gençliğinin eylemlerini takdir etti.

20'li ve 30'lu yıllarda ilerici gençliğin sayısız eylemleri uluslararası dayanışma ve proletarya enternasyonalizmi ruhunu gösteriyordu. Örneğin Sacco ve Vanzetti hakkında verilen iğrenç ceza ve bunu izleyen "adalet katliamı"na karşı büyük yığın eylemleri düzenlendi.

Komünist Gençlik Enternasyonali'ne üye örgütler Almanya'da, Polonya'da ve Bulgaristan'da işçi sınıfının devrimci eylemlerine aktif olarak katıldılar.

Genç komünistler ve ilerici gençler faşizme ve emperyalist savaşa karşı büyük bir cesaretle karşı durdular. Aralarında çok sayıda genç komünistin de bulunduğu 30 bin gönüllü, Komünist Enternasyonal'in çağrısı üzerine genç İspanya Cumhuriyeti'ne askeri yardıma koştular.

Komünist Gençlik Enternasyonali'nin faaliyeti ve devrimci gelişimi, Lenin'den sonra Ernst Thaelmann, Maurice Thorez, Georgi Dimitrov, Wilhelm Pieck, Klement Gottwald, Palmiro Togliatti, Ho Chi Minh gibi uluslararası işçi sınıfının önde gelen önderlerinin etkisiyle sıkı sıkıya bağıntılıdır. O zamanların genç proletarya enternasyonalistleri olan Conrad Blenkle, Arthur Becker, Katja Niederkirchner, Richard Gyptner, Olga Benario, Fritz Grosse, Walter Haehnel, Erich Jungmann, Gabo Lewin ve mücadele yoldaşları, bugün Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu ve Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin mücadelesinde yaşamaktadırlar.

Komünist Gençlik Enternasyonali'nin kongreleri

20—26 KASIM 1919: Berlin'deki Kuruluş Kongresi

9—23 TEMMUZ 1921: II. Kongre — Moskova'da yapılan bu kongreye, 36 ülkeden gelen 1200'ü aşkın delege katıldı. Kongre kararlarının en önemlisi, Komünist Gençlik Örgütlerinin Komünist Partilere bağlı olmalarını belirten karardır.

4—16 ARALIK 1922: 31 ülkeden gelen 91 delege II. Kongrede Komünist Gençlik Örgütlerinin kuruluş sorunlarını görüştüler.

15—25 TEMMUZ 1924: Komünist Gençlik Enternasyonal'i IV. Kongresinin ana konusu leninizmin propagandası için gerekli önlemlerdi. Kongrede Afrika'lı, Amerika'lı, Asya'lı, Avustralya'lı ve Avrupa'lı 1 milyondan fazla genç komünisti 144 delege temsil etti.

28 AĞUSTOS—18 EYLÜL 1928: 43 ülkeden gelen 261 delege V. Kongrede yeni bir programı kabul ettiler ve işçi gençliğin eylem birliğini ana görev olarak belirlediler.

25 EYLÜL—11 EKİM 1935: 52 ülkeden gelen 290 delegenin katıldığı VI. Kongrenin ana konusu Komünist Gençlik Birlikleri'nin emekçi gençlerin yığın örgütleri haline getirilmesiydi. Bu kongre kararlarının temeli üzerinde 1936'daki Cenevre ve 1938'deki ABD Uluslararası Gençlik Kongreleri yapıldı.

Komünist Enternasyonal'in bir parçası olarak var olan Komünist Gençlik Enternasyonal'i 1943'e kadar faaliyetini sürdürdü ve bu yılda Komintern ile birlikte kendi kendisini kapattı.

LEVENT TARHAN

Kültür sanat alanında faşizme karşı

"... Biz, halk oyuncuları her türlü kaba kuvvetin karşısındayız. Bu pasif bir karşı koymak değildir. Devrime olan inancımız gerektiğinde saldırganların metodları ile de döğüşmemize yol açacak kadar köklü ve sağlamdır. Saldırganların niteliği ne olursa olsun, Halk Oyuncuları hak bildiği yolda daha da bir bilenmiş olarak çalışmalarını ve eylemlerini sürdüreceklerdir. Devri Süleyman daha on binlerce kişiye oynanacak ve oyunumuzun sonunda davul gene her gece 'Anlayana çalınacaktır...' Bu böyle biline."

25 Aralık 1968'de yayımlanan Halk Oyuncuları bildirisi böyle başlıyor ve devam ediyordu.

Kasım 1979; şu günlerde Ankara'da Büyük Tiyatro'da oynanan B.Brecht'in Arturo Ui'nin önlenebilir tırmanışında sanatçılar, Arturo (Hitler)in önlenemeyen görkemli tırmanışını sergiledikten sonra, sondeyişle seyircilere şöyle sesleniyorlar:

'Sizler görmeyi öğrenin bakakalmak yerine,
Davranın! Son verin salon gevezeliklerine
Bu düzen az kalsın tüm dünyayı yönetecekti.
Sonunda yenildi ama ceremeyi halklar çekti.
Zaferi kutlamakta hiç acele etmemeli,
Pisliği doğuran karın bugün bile verimli."

Zamanında türlü baskı ve engellemelere göğüs gerebilen Halk Oyuncuları ve benzeri özel tiyatrolar, siyasal iktidarlar tarafından yok edilmeye zorlanmış, erozyona uğratılmak istenmiş ve günümüzde sayısı, türlü engellemelere, maddi zorluklara göğüs gerebilme savaşı veren iki köklü tiyatroya, AST ve Dostlar'a inmiştir.

Yine günümüzde, Devlet Tiyatroları' nın memurlaştırılmış sanatçı kadroları ise, özel tiyatroların yaşadığı güç deneylerin pek azını yaşıyarak tiyatro yapmayı, siyasal iktidar değişikliklerine ve demokratik yaşama, kültüre sanata yönelik baskılarına ses çıkarmamayı, ülkemizin ideolojik, politik, kültürel gelişiminde, "nabız atışı" olabilecek tiyatro sanatının öz-biçim bütünlüğü ve işlevi sorunu ile fazla ilgilenmemeyi yeğlemekteler.

İlk kez 1965'te, ilk tiyatro grevi Devlet Tiyatroları'nda yapıldı. "Türkiye Opera Tiyatro ve Yardımcı İşçileri Sendikası (TOTSİS)" ile Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü arasında toplu sözleşme imzalanmasında anlaşmaya varılamamıştı. O dönemde de en yoğun tartışılan konu, "Devlet Tiyatrosu sanatçıları memur mudur işçi midir?" sorusu idi.

1965'te de tıpkı bugün olduğu gibi tiyatro sevgisini, toplumun kültürel gelişimine katkısı ve politikliğinden üstte bir soyutlama ile algılamak isteyen zihniyetlekiler, bu sorunu "Ne memurdur, ne işçidir, sanatçıdır" diye yanıtlayarak kendilerini ve tiyatro sanatını Türkiye'deki demokrasi mücadelesinden de soyutlamak hevesinde olduklarını belirttiler.

Ulaşılması gereken bedef ve amaçları, bu soyutlukla, doğru ve tutarlı saptanmadığından, TOTSİS grevi, Devlet Tiyatrosu camiasında kalıcı bir iz bırakmadığı gibi, bu grevin yenilgisi nedeniyle verilen ödünler, Devlet Tiyatrosu emekçilerinin demokratik kazanımları için mücadelesini geriletti.

1970 yılında yinelenen Devlet Tiyatroları kuruluş kanunu ile de bu kurumda çalışan düşün sanat işçilerinin memurluğu perçinlendi, sanata küskün, yılgın, küçük çıkar hesaplarına düşkün memur sanatçılık kavramı yaratıldı.

Aynı yıl İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nda da, TOTSİS saptadığı hedef doğrultusunda İstanbul Belediyesi ile toplu sözleşme görüşmelerine oturmuş, Şehir Tiyatrosu Çalışanlarının işçi olduklarını uyum içinde benimsetmişti.

Yıl 1968: Tiyatro sanatı üzerinde baskılar yoğunlaşıyor. Gerici siyasal iktidar, Beylerbeyi Parkı'nda, Boğaz Köprüsü ve gecekondu sorunları ile ilgili bir temsil veren Devrim İçin Hareket Tiyatrosu'nun dört oyuncusu ile iki seyircisini gözaltına alıyor. Amaç, bu tiyatronun faaliyetlerini engellemek, oyuncularını ve izleyicilerini yıldırmak. Tutuklama gerekçesi "Halkı hükümet aleyhine tahrik ve müsaadesiz gösteri.." Sonuç: Beraat

11 Kasım 1968, İstanbul Belediye Meclisi'nin AP'li üyeleri, Muhsin Ertuğrul'un 'tutumunu' beğenmedikleri için, İBŞ Tiyatrolarının başrejisörlük kadrosunu kaldırıveriyorlar.

Mart 1968, HO'nun Devri Süleyman isimli oyunları, İstanbul Valiliğince, daha sonra da Ankara Valiliğince yasaklandı. HO, Danıştay'a başvurdular, ancak oyunun ismini Devri Küheylan'a çevirerek 21 Mart da yeniden sergilemeye başladılar. Valilik 22 Mart 1968'de bu oyunu da yasakladı. 26 Mart 1968'de Danıştay, hem Devri Süleyman hem de Devri Küheylan için iki ayrı yürütmeyi durdurma kararı verdi. Bu arada Ankara savcılığı da oyun için açtığı soruşturma sonucunda, 16 Nisan 1968'de takipsizlik kararı verdi. Kavgayı HO kazanmıştı, ama gerici faşist güçler, HO ile ilişkin karanlık düşüncelerinden caymamışlardı.

24 Aralık 1968 gecesi, İstanbul Aksaray'da Devri Süleyman'ın oynandığı sırada tiyatroya saldırdılar. Olayı yazımıza başlık olan HO'nun kendi bildirisinden aktaralım.

"... oyun 50-60 kişilik bir grup tarafından önceden hazırlanmış bir plan gereği saldırıya uğramıştır...

... saldırganlar ellerindeki sis bombaları, kezzap şişeleri ile fiile tecavüzde bulunmuşlardır. Bu arada paltolarının altından çıkardıkları demir çubuklarla sahneye fırlayan saldırganlar, dekorları tahrip etmişler ve üzerinde anayasanın 'Herkes, fikir ve kanaatlarını serbestçe yaymak hakkına sahiptir' maddesinin yazılı olduğu perdeyi 'İtlerin ne mal olduklan perdelerinden belli' diyerek parçalamışlardır..."

Bir başka HO bildirisi, 28 Ocak 1969: "Halk oyuncuları İstanbul bölgesinin oyunlarını sunduğu Aksaray Küçük Opera Tiyatrosu, 26 Ocağı 27 Ocağa bağlayan gece, sabaha karşı, saat dörtte tamamen yanmıştır." "... Yangın yerinde araştırma yapan Ahmediye Karakolu ilgilileri ve tiyatro mensupları, idare odasında, tiyatroda mevcut bulunmayan eski bir gaz tenekesi, keza fotoğrafhane enkazında da, tiyatroda mevcut bulunmayan bir gaz tenekesi tespit etmişlerdir..."

Her iki olayın da tertipleyicileri ve maşaları kaçtılar ve hâlâ yakalanmadılar.

HO'na karşı sürdürülen baskı, engelleme ve saldırılar sürdü, olayların bundan sonraki gelişimleri, her biri küçük kitapçık olacak niteliktedir. (Bkz.Dr. Çetin Yetkin, Siyasal İktidar Sanata Karşı, Bilgi Yay. 1970).

Geçtiğimiz 1979 yazında, CHP'nin Kültür Bakanlığı'nca benimsenen antidemokratik sansür tüzüğü nedeni ile geleneksel Antalya film şenliği tertiplenemedi Eylül ayında ise Ankara'da, yine Ankara'da Haziran ayında bir ay süre ile oynanmış olan, Dostlar Tiyatrosu' nun 'Brecht Kabare' oyunu sıkıyönetimce yasaklandı.

Mayıs 1978; 1965'teki sendikal mücadelede yenilgi ve gerilemeden sonra 1970'de yinelenen kuruluş kanunu ile memurlaştırılarak, politik özgürlükleri, tüm düşünce ve söz söyleme özgürlükleri elinden alınan Devlet Tiyatrosu sanatçıları, 13 yıl sonra ilk kez bir silkinme eğilimi gösterdiler. Devlet Tiyatroları' nda çalışanlar özellikle sanatçılar içinden bir kesim, "Devlet Tiyatrosu Sanatçısına yakışmayacak" ücretlerden şikayet ediyordu, bir kesim en kısa zamanda "Devlet Tiyatrosu Sanatçıları için yeni ekonomik haklar kazanmanın" artık gereklilik olduğu görüşünde birleşiyordu, bir kesim de "tüm çalışanların ekonomik demokratik haklarına kavuşması gerektiğini, Devlet Tiyatrosu çalışanlarının grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarını alması gerektiğini, tiyatronun özerkliğini, ve tiyatro sanatının gereği ekipleşmeyi sağlayacak yerinden yönetim uygulamasına geçilmesini" istiyordu. Devlet Tiyatroları'nda çalışanlar, öncelikle bu ortak talepleri doğrultusunda ilişkide bulunabilecekleri demokrat bir genel müdür istiyorlardı. Mayıs 1978' de Devlet Tiyatrolarında örgütlü TÜMDER'lilerin ve DETÇA'lıların ortak öncülüğünde açılan imza kampanyasında 308 imza toplandı. Devlet Tiyatrosu çalışanlarının bu haklı talebini destekleyen özel tiyatro sanatçıları da bu kampanyaya imzaları ile katıldılar. Sanatçılar iki metreyi aşan dilekçeleri ile Cumhurbaşkanına, Başbakan Ecevit'e ve Kültür Bakanı'na çıkarak "Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünden artık Cüneyt Gökçer'in alınarak yerine 'ilerici ve demokratların da destekledi' Ergin Orbey'in atanma üçlü kararname ile bir hafta içinde gerçekleşti.

22 aylık CHP hükümetinde 17 ay Genel Müdürlük yapan Ergin Orbey, Devlet Tiyatrosunu tabanından tavanına tek başına idare etmeye kalkmış, kendi solunu hep güvensizlik ve kuşku ile karşılamış, köklü birtakım girişimlerde bulunmaktan kaçınmış, kimi ilericilerin önerilerini kendine has unutkanlık politikasını uygulayarak geçiştirmeye çalışmış, kapalı, vaadlerini yerine getirmeyen ve bu konuları ustaca tartışma dışı bırakan bir politika izlemiştir. Hal böyle olunca de reform adı altında oldukça dağınık üstelik kalıcı niteliği olmayan bazı yenilikler yapılmışsa da kadrolaşmaya gidilmediği için, E.Orbey, Devlet Tiyatroları içinde darçapta bir Ecevit modeli yaratır durum almıştır. Bu bireyciliğin E. Orbey'de, zaman zaman en zorlu dönemlerde ortadan kaybolma 'yokolma' şeklinde görüldüğü de olmuştur.

Ve, 25 Kasım 1979, MHP ve MSP destekli Süleyman Demirel hükümeti güvenoyu aldı. Faşist tırmanışın ve cinayet odaklarının netliği ve kamuoyunun bunlara duyduğu nefrete karşın "Bana sağ cinayet işliyor dedirtemezsiniz" sözü ile ünlü zibniyet iktidarda yine.

Kısa vadeli çıkar hesapçıları, yaşamlarını umut ve umutsuzluk temaları ile biçimlendirenler bu hükümetin, özellikle tartışadursunlar. İlericiler, demokratlar ve deneyli aydınlar böylesi bükümetlerin, demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlama, devlet dairelerini faşistleştirme ve faşist tırmanışı hızlandırma özelliklerini iyi bilirler. Ancak sadece iyi bilmenin yetmediğini de çok gördük. Dumanlı günler geliyor. Dönem, işçi, emekçi kitlelerin, düşün-bilim adamlarının, aydınların, sanatçıların en geniş, ilkeli birliğini gerektiren bir dönem. Dönem, bireyci davranışların hoşgörü ile karşılanmayacağı bir dönem. Dönem, kültür sanat alanında da, bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm için mücadele edecek aydınlara gereksinilen bir dönem!

Necdet Bulut aramızda

Bir yıl önce 26 Kasım gecesi Trabzon'da eşi ve oğluyla birlikte arabasıyla evine dönerken faşist bir çete tarafından pusuya düşürülerek ağır yaralanan sosyalist bilim adamı Dr. Necdet Bulut, 12 gün boyunca faşist kurşunlara direndikten sonra 8 Aralık 1978 günü saat 14.55'te aramızdan ayrılmıştı. Necdet Bulut'un faşist çeteler tarafından katledilmesi geniş ilerici, demokrat çevrelerin nefret ve kiniyle karşılanmış ve onbinlerce antifaşist, Necdet Hoca'yı "Faşizmi Ezeceğiz" andını içerek toprağa vermişti.

MHP odağından kaynaklanan ve tepesi gizli faşist iktidar odağına uzanan faşist katliam dalgasının Necdet Bulut'u hedef seçmesi, aynı zamanda bilime özellikle işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisine inançla bütünleşen özgür düşünceye karşı faşizmin gözü dönmüş düşmanlığının bir ifadesiydi. Necdet Hoca'nın yitirilmesi üzerine Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran'ın belirttiği gibi "faşist terör onun kişiliğinde hem bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine hem de onurlu ve özgür bilimsel çalışma dünyasına vurmak istedi ve vurdu. Ancak faşist tırmanış kısa süreli hedeflerinde başarıya ulaşır görünse de, sonunda faşizm mutlaka yenilecektir."

Dr. Necdet Bulut'un katliamını planlayıp gerçekleştiren faşist çetenin elebaşları yakalanmıştır. Bunların en kısa zamanda yargıç önüne çıkarılarak faşist katliamın perde arkasının aydınlatılması, tetiği çeken ellerin arkasındaki cinayet odağından hesap sorulması bir zorunluluktur. Necdet Hoca'nın işçi sınıfı partisi saflarındaki kavga arkadaşları ve demokrasi güçleri bu hesabı ergeç sormayı bilecektir.

Sosyalizme adanmış onurlu bir yaşam

Yaşamını kararlılıkla sosyalizm davasına adayan Dr. Necdet Bulut, 1967 yılı başında TİP'e üye olmuştu. Partinin eğitim ve örgütlenme çalışmalarına katılan ve Kayaş ve Gölbaşı Köy ekiplerinde görev yapan Bulut, doktora için gittiği ABD'de 12 Mart faşizminin ilerici dünya kamuoyu önünde teşhir edilmesi için aktif çalışmalarda bulunmuştu.

Dr. Necdet Bulut'un yurda dönüşünde görev aldığı ODTÜ'de yürüttüğü çalışmalar, hem bilim adamı kişiliğiyle, hem de ODTÜ emekçilerinin mücadelesine katkılarıyla, geniş çevrelerin saygınlığını kazandı. TÜTED ve TÜMÖD'ün kuruluşunda aktif görev alan Necdet Hoca, bu örgütlerin çeşitli yönetim kademelerinde de yıkılmaz inançları doğrultusunda mücadelesini sürdürdü. ODTÜ'de Hasan Tan döneminde antifaşist mücadelenin en önünde yer alan Bulut, daha sonra izinli olarak gittiği KTÜ'de de bir bilgisayar merkezinin kuruluşunu üstlendi. Bulut Trabzon'da da pek kısa bir sürede ilerici, demokrat, sosyalist güçlerin güven ve saygısını kazanmıştı.

Sosyalizm mücadelesine işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin saflarında katılma kararlılığını bir an bile elden bırakmayan Necdet Bulut, 1977 seçimlerinde TİP'in İzmir Milletvekili adayı olarak görev yaptı. Necdet Hoca'nın bir neferi olmaktan gurur duyduğu sosyalizm davasındaki kavga arkadaşları da O'nun adını her zaman gururla anacaklardır.

8–14 Aralık, faşizme karşı mücadele haftası

9 Ekim 1978, 22 Kasım 1978, 8 Aralık 1978, 18 Aralık 1978. İkibuçuk ayı bile bulmayan bir süre içinde, dört bilim adamı ve teknik eleman faşist çetelerce katlediliyorlardı. Dördü de işçi sınıfının öncülüğünde verilmekte olan toplumsal kurtuluş mücadelesine adamışlardı kendilerini. Teknisyen Hürcan Gürses Ankara Bahçelievler'de katledilen yedi sosyalistten biriydi. İnşaat mühendisi Kenan Öztürk İstanbul'da bürosunun önünde silahlı saldırı sonucu öldürüldü. TÜMÖD kurucularından, TÜTED yöneticisi sosyalist bilim adamı Necdet Bulut Trabzon'da pusuya düşürüldükten sonra, on günü aşkın direncine rağmen aramızdan ayrıldı. Kooperatifçilik hareketinin yiğit militanı Ziraat Mühendisi Akın Özdemir Adana'da uğradığı silahlı saldırı sonucunda katlediliyordu...

TÜTED geçtiğimiz yıl bu günlerde faşistlerce katledilen bu üyeleri ve diğer şehitlerini anmak ve özellikle teknik elemanların örgütlülüğünü yükseltmek, diğer örgütlerle ilişkilerini güçlendirmek ve kendi tabanında faşizme karşı bilinç ve kararlılığı daha ileri boyutlara eriştirmek için 8-14 Aralık tarihlerini "Faşizme Karşı Mücadele Haftası" ilan etti.

Bu kampanya boyunca Ankara'dan İstanbul'a, Bursa'dan Trabzon'a, Karabük'ten İskenderun'a, yurdun birçok köşesinde anti-faşist eylemler düzenleniyor. Anma toplantılarından kültür sanat faaliyetlerine, işyeri toplantılarından mitinglere varan bir dizi eylemin yaşama geçirilmesi düşünülüyor. Kampanya, diğer ilerici, demokratik örgütlerle ortaklaşa ya da onların desteğiyle sürdürülecek.

TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, Yürüyüş'e iki hafta önce kendisiyle yaptığı görüşmede bu konuda şunları diyordu: "Şubelerimizden kampanyayı, kendi bölgelerinde bulunan dost örgütlerin birimleriyle ortak hareket etmenin, ortak davranmanın somut bir zemini olarak değerlendirmelerini özellikle istedik. Biz inanıyoruz ki; ortak iş yapma alışkanlığının yerleştirilmesi örgütler arasındaki karşılıklı anlayış ve güven ortamının kurulabilmesine katkıda bulunacaktır. Galiba böylesi bir ortamın kurulmasına da şiddetle ihtiyaç vardır."

Bu konuda önemli mesafeler alınmış durumda. Diğer kitle örgütlerinin desteklerinin sağlanması yanında, kültür ve sanat alanında faaliyet gösteren birçok kişi ve kuruluş kampanya süresince yapacakları katkıların hazırlığını yapıyorlar.

Tüm örgütlerin önünde, örgütlülüğü yükseltmek, yeni yeni kesimleri örgütlemek görevleri duruyor. Örgüt tabanlarının birliğini sağlamak, mücadele azmini ve kararlılığını yükseltmek ve bunu hiçbir grupçu kaygıya düşmeden yaşama geçirmeye çalışmak gibi görevler bunlar.

"Bu saldırıların hedefi özgür düşüncedir"

TÜMÖD Genel Başkanı Doç.Dr. Türker Alkan, ilerici bilim adamlarına yönelen saldırı ve cinayetler üzerine YÜRÜYÜŞ'ün sorularını yanıtladı.

***Necdet Bulut'un katledilmesinden bir yıl sonra, yeni öğretim yılı da, TÜMÖD İstanbul Şubesi eski başkanı Prof.Dr. Ümit Yaşar Doğanay'ın öldürülmesi ile başlamış bulunuyor. Bu durumu, öğretim kurumlarının karşılaşabileceği olası gelişmeler açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Necdet Bulut da TÜMÖD yönetiminde yer almış değerli bir arkadaşımızdı. Üniversite öğretim üyelerine yöneltilen saldırıların; Necdet Bulut, Ümit Yaşar Doğanay, Server Tanilli, Bedrettin Cömert gibi demokratik - ilerici - sosyalist eğilimli kişiler üzerinde yoğunlaşması bir rastlantı olamaz. Seçilen kişilerin niteliği, saldırıların hangi kuruluşlardan kaynaklandığını apaçık ortaya koymaktadır.

Demirel hükümetinin kurulması ile birlikte, yüksek öğretim kuruluşlarında eğitimi aksatmaya yönelik baskı ve cinayetlerin de hızlı bir tırmanışa geçtiğini görüyoruz. Faşist güçler, son yirmi ayda yitirdikleri güç odaklarını yeniden ele geçirmek için bilinçli ve sistemli bir şekilde hazırlanıyorlar kanımca.

Gerçi geçen yıl şiddet eylemleri çok büyük boyutlara ulaşmıştı, fakat, yüksek öğretim kuruluşlarında bir dereceye kadar da olsa olaysız eğitim yürütülebiliyordu. Şimdi şiddet eylemlerini tekrar yüksek öğretim kuruluşlarının içine çekmek için çaba harcandığını izliyoruz.

Öğretim üyelerine, gazetecilere, siyasal parti önderlerine, yasama erkini temsil edenlere yapılan saldırıları; sadece *kişilere* yöneltilmiş birer vahşet örneği olarak ele alamayız. Bu saldırılar, bilimsel düşünceyi, haberleşme ve örgütlenme özgürlüğünü, özgür düşünceyi ve adaleti temsil eden *kurumlara* yöneltilmektedir. Konunun bu açıdan da önemle üzerinde durmak gereklr. Bu kurumlar, demokratik mekanizmanın vazgeçilmez öğeleridir. Bu kurumların yıpratılması, sindirilmesi, giderek yıkılması, faşizmin gelişini kolaylaştıracak bir ortamın doğmasını sağlayacaktır.

***Demirel hükümeti, "şiddetle" mücadeleyi sözümona programının en önemli öğesi olarak aldı. Bu konuda Demirel'in hedefi sizce nedir?**

Bunca yıllık Demirel'li deneyimler gösterdi ki, Demirel'in ne dediğinin hiç önemi yoktur. Ne yaptığına bakmak gerekir.

Şiddet eylemleri Demirel'in Başbakanlığı döneminde MHP tarafından başlatıldı ve geliştirildi. Şimdi Demirel tekrar Başbakan ve MHP onun destekleyicisi. Bu durumda şiddetin durmasını beklemek boşunadır. MHP ve yan kuruluşları kapatılıp dağıtılmadığı sürece, şiddet eylemleri sürecektir. Demirel'in kendi desteğini kendi elleriyle yıkacağına inanmak için de hiç bir neden göremiyorum.

***Demirel hükümetinin almayı düşündüğü önlemler konusunda ne düşünüyorsunuz?**

Görünüşe göre, Demirel'in şiddet eylemlerine karşı hazırladığı reçetenin içinde DGM'ler ve yeni bir Dernekler Yasası başlıca yeri alıyor. Bu önlem önerileri şiddeti durdurmaya yetseydi, sıkıyönetim olan illerde şiddetten söz etmemek gerekirdi. DGM'lerle ve derneklerle ilgili öneriler, şiddeti önlemekten çok, devletin tek yanlı ve hukuk dışı şiddet kullanmasına yol açabilecek girişimlerdir.

DGM'ler ve derneklerle ilgili girişimlerin şiddeti önleyemeyeceğini büyük bir olasılıkla Demirel de görüyor. Öyle sanıyorum ki, asıl amacı, bu yasa tasarılarına karşı çıkacak olan CHP'yi kamuoyu önünde köşeye sıkıştırmaya çalışmak ve "şiddet eylemcilerini koruyor" suçlaması ile seçim yatırımı yapmaktır. Bu yasa tasarıları çıkarılabilirse, bu kez de sol eğilimli kuruluşları dağıtarak kendisine seçim için gene olumlu bir ortam hazırlamış olacak. Sanıyorum Demirel'in asıl amacı, şiddeti önlemekten çok, kafasında tasarladığı seçim tarihine en elverişli koşullara girmektir.

Bu gelişmeler karşısında, tüm demokratik ve anti-faşist güçlerin ivedi ve kararlı bir işbirliği içine girmesinden başka bir çıkar yol gözükmüyor. Tüm sol güçleri bir tek siyasal ve örgütsel yapı içinde toplamanın ne denli güç olduğu ortada. Bu nedenle, şu anda böyle bir birlik anlayışından daha önce yapılması gereken, anti-faşist nitelikte olan bir ilke olarak şiddete başvurmayı reddeden örgütlerin, bu konudaki eylemlerini işbirliği ve eşgüdüm içinde yürütmelerini sağlayacak bir düzenlemenin yollarını aramaktır. Böyle bir düzenlemenin gerçekleştirilebileceğine inanıyorum. Tüm anti-faşist güçlerin, faşizme karşı verdikleri uğraşta işbirliğini ve eşgüdümü sağlamanın mekanizması ve ilkeleri üzerinde zaman geçirmeden ortak bir anlayışa varmak için girişimde bulunmaları ve çaba harcamaları gerekmektedir.